

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-87. (HÁBOM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRMAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 200. SZÁM.

Debrecen, 1939 szeptember 2 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR

Kitört a német- lengyel háború

Az első német és lengyel hadijelentés a harcok állásáról

**Angliában és Franciaországban is
elrendelték az általános mozgósítást**

Olaszország nem kezdeményez katonai műveleteket

**Chamberlain nyilatkozott a Lengyel-
országnak adott garancia alkalmazásáról**

**Teleki miniszterelnök felhívása
Magyarország népéhez**

A hetek óta tartó világpolitikai feszültség pénteken döntő fordulatot vett. Most már a fegyvereké a szó, a német-lengyel viszály a fegyveres megoldás útjára sodródott.

A német birodalmi kormány szerda estig késznek nyilatkozott tárgyalás útján megoldani az elrendelt és békés úton érvényesíteni követeléseit. A hivatalos német jelentés szerint két napig várak Lengyelország megbízottjára, miután azonban kielégítő lengyel válasz nem érkezett, megindult a német akció. Danzig a birodalomhoz visszatérnek nyilvánította magát, Hitler kancellár a táviratilag összehívott birodalmi gyűlésen bejelentette, hogy megoldja a danzigi kérdést és a korridor kérdését. Ugyancsak pénteken reggel megindult a német haderő lengyel területre, hol már heves harcok dúlnak és a német hadsereg előnyömulásban van.

Mint valami nagy kérdőjel mered most fel, hogy a háborús viszály megmarad-e Németország és Lengyelország között. Egyelőre más hatalom nem avatkozott fegyveresen a viszályba. Anglia bizonyos feltételektől tette függővé, hogy alkalmazza-e a Lengyel-

országnak adott garanciát. Franciaország bár, mint Anglia, szintén általános mozgósítást rendelt el, de még nem tett támadó szándékú intézkedést.

Hírek vannak arról, hogy Mussolini változatlanul munkálkodik az igazságos béke megteremtésén. Olaszország nem tett hadműveleti intézkedést. A drámai gyorsasággal egymást kergető események sodrában a világ békéjének re-

ménysugara bármennyire is elhalványodott, talán valami csoda még megmentheti. Ezt a közeli napok, vagy talán órák fogják megmutatni.

Magyarország népe nyugodtan és jó idegeit megőrizve néz szembe a nagy eseményekkel. A mai nagyon komoly időkben Teleki miniszterelnök felhívásban fordul az ország népéhez.

Magyarország népéhez!

Budapest, szeptember 1. A Budapesti Közlöny szombati száma gróf Teleki Pál miniszterelnök következő felhívását közli:

MAGYARORSZÁG NÉPÉHEZ!

Az európai helyzet ma súlyosra fordult. Az államok egész sorozata, köztük jobb közismerten semleges állam, különleges intézkedéseket tett az ország rendjének, a termelés folytatóságának és a lakosság mindennapi élete lehető zavartalanságának a biztosítására.

A vezetésem alatt álló kormány természetesen hasonló elhatározásra jutott és mindazokat az intézkedéseket megteszi, amelyek szükségeseknek látszanak a köz-

béke és a gazdasági élet folytonosságának fenntartására.

Hogy az a nyugalom és hiedg-vér, amelyet heteken át a fegyvermentett magyar nemzeti közvélemény ország-világ előtt tanúsított, továbbra is megőriztessék, a kormány el van szánva megakadályozni mindent, ami az ország lelki és anyagi életét megzavarhatná és ezért kormányrendeletekben az alábbi rendelkezéseket lépteti életbe:

A kivételes hatalom életbeléptetéséről, az egyesületi jog korlátozásáról, a gyűlekezési jog korlátozásáról, a kitiltás, a rendőrhatósági felügyelet, vagy őrizet alá ke-

lyezéséről (internálás), a sajtó ellenőrzéséről (belföldi cenzúra), a külföldi sajtótermékek ellenőrzéséről, egyes anyagkészletek zár alá vételéről, az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászatban és kohászatban alkalmazottak munkaviszonyaira vonatkozó egyes rendelkezések hatályának ideiglenes felfüggesztéséről (a munkaidő korlátozásának és a fizetéses szabadságnak a felfüggesztéséről), az árak színvonalának rögzítéséről.

Ezeket a rendeleteket szükség szerint más kormányrendeletek is fogják követni.

Elvárom Magyarország józan lakosságától, hogy általános közérdekből, valamint minden egyes polgár jól felfogott egyéni érdekéből teljes erejével arra fog törekedni, hogy a hatóságok hazafias munkáját megkönnyítse.

Budapest, 1939. évi szeptember 1. napján.

Gróf TELEKI PÁL s. k.
m. kir. miniszterelnök.

MA NYILIK MEG A fényképkiállítás

Déri muzeumban, nyitva reggel 9-től este 7-ig megszakítás nélkül.

Hitler beszéde a birodalmi gyűlésen

„Minden bombára bombával felelünk“
Danzig visszacsatolásáról szóló törvényt hoztak

Berlin, szept. 1. A birodalmi gyűlést péntekre táviratilag egybehívták. Göring elnök nyitotta meg a gyűlést. A megnyitás után a képviselők óriási lelkesedése közben emelkedett szólásra Hitler kancellár. Mindenekelőtt ismertette röviden a lengyel-német viszony alakulását a világháború befejezése után, azután rátért a jelelegi angol-német jegyzékváltásra és közölte, hogy Németország utolsó méltányos javaslatára a lengyel kormány Berlinbe hívott kiküldöttjét hiába várták csütörtök éjszakáig, sőt erre a javaslatra a lengyel kormány általános mozgósítással válaszolt és lengyel részről újabb súlyos atrocitásokat követtek el a német határokon, sőt már a határt sem tartják tiszteletben.

A vezérkancellár rámutatott ezután arra, hogy Németország többször kísérletet tett az Angliával és Franciaországgal való békés megegyezésre, számtalanszor hangsúlyozta, hogy nyugaton semifele követelése nincs, ezért építette meg a Siegfried-vonalat is. Hangsúlyozta ezután a német-orosz megemlékezési egyezmény ratifikációjának nagy jelentőségét és rámutatott arra, hogy Németországot és Oroszországot többé másodsor nem fogják egymással szembeállítani. Németország a danzigi és korridor-kérdést most már maga fogja megoldani és a keleti határain is helyre akarja állítani a békét és nyugalmat, mint amilyen a többi határokon is uralkodik.

Leszögezte ezután, hogy Németország végtelen türelmének és békeakarátának adta tanujelét, de nem akarja, hogy most már ezt a gyengeséggel és gyávasággal tévesszék össze. Leszögezte, hogy a fegyveres ellenségeskedést ma hajnalban a lengyel katonák kezdték meg, amikor német területen német katonákra tüzeltek és a németek kénytelenek voltak ezt a támadást visszaverni. Most már minden erőszakos lépésre erőszakkal felel a Német Birodalom is és minden bombára bombával válaszol. Leszögezte, hogy nem akar asszonyok és gyermekek ellen háborút viselni, de hogyha Lengyelország ilyen módszerekhez folyamodik, akkor hasonló módszerekkel válaszol.

Hitler kancellár ezután rámutatott arra, hogy Olaszország harcában mindvégig támogatta.
— De ebben a küzdelemben — mondotta — nem kívánunk egyetlen idegen állam segítségére támaszkodni. Egyedül fogjuk megoldani, idegen állam segítsége nélkül, ha kell... Ami pedig a semleges államok kérdését illeti, kijelenthetem, hogy Németország tisz-

teleiben tartja a semlegességet mindaddig, míg egyes államok ugyancsak tiszteletben tartják a semlegességgel kapcsolatos kötelezettséget.

Majd hangsúlyozta a német haderő értékét és rámutatott arra, hogy hat évig dolgozott ennek a haderőnek a felállításán, amelyre 90 milliárd márkát fordított. Rámutatott ezután arra, hogy egész életét a német népek és Németország feltámaszásának szentelte és ő

maga is most a birodalom első katonájának tekinti magát és egyetlen némettől sem követel többet, mint amennyit maga is teljesít. Ezután kijelentette, hogy ha valami történnék vele, első utódjául Göring vezértábornagyot jelöli meg, ha pedig az elkövetkezendő harc folyamán Göring tábornagyot is elvesztenék, második utódja a vezérségben Hess birodalmi kancellár-helyettes legyen, ha pedig ő sem lenne már az élők sorában, akkor válasszák meg vezérül azt, aki a legbátrabb.

Hitler kancellár azzal fejezte be beszédét, hogy bármi is történjék, a német birodalmat többé térdre kényszeríteni nem lehet.

Ezután a birodalmi gyűlés elnöke felolvasta a törvényt Danzig visszacsatolásáról, melyet egyhangulag elfogadtak.

Forster kiáltványa

Danzig visszatért a Német Birodalomba

Danzig, szeptember 1. Forster Albert danzigi körzetvezető a következő kiáltványt intézte Danzig lakosságához:

Danzigi férfiak és nők! Az óra, amelyre húsz év óta vártatok, elérkezett. Danzig a mai nappal visszatért a Nagynémet Birodalomba. Vezérünk, Hitler Adolf felszabadított bennünket, Danzig középületein ma először leng a horogkeresztes lobogó, a Német Birodalom zászlója. Ez leng ma az egykori lengyel épületeken és az egész kikötőben. A régi városháza és a tiszteletreméltó Mária-templom tornyaiból a harangok Danzig felszabadulását hirdetik. Hálát adunk

Istenünknek, hogy megadta Vezérünknek az erőt és a lehetőséget, hogy bennünket is megszabadítson a versaillesi békeparancstól. Mi, danzigiak, boldogok vagyunk, hogy a Német Birodalom polgárai lehetünk.

Danzigi férfiak és danzigi nők! Fogjunk össze ebben az ünnepélyes órában, nyujtsuk egymásnak kezünket és igérjük meg Vezérünknek, hogy mindent megtecszünk felséges nagy Németországunkért, amit erőnk megad. Éljen a felszabadított és a birodalomba visszatért német Danzig! Éljen nagy német szülőföldünk! Éljen szeretett Vezérünk, Hitler Adolf!

Hitler válasza

Nagynémetország túlradó szívvvel üdvözlí Önöket,

Berlin, szeptember 1. Hitler sürgönnel válaszolt arra a táviratra, amelyet Forster körzetvezető küldött neki pénteken hajnalban Danzig csatlakozásáról. Hitler sürgönye a következőképpen hangzik:

— Megkaptam Danzig szabadváros kiáltványát a Német Birodalomhoz való visszacsatolásához. Köszönetet mondok Önnek, Forster körzetvezető és minden német fér-

finak és asszonynak tántoríthatatlan hűségükért, amelyet oly hosszú éveken át megtartottak. Nagynémetország túlradó szívvvel üdvözlí Önöket. Az újból való egyetértésről szóló törvényt azonnal végrehajtjuk. Önt kinevezem a danzigi terület polgári közigazgatásának fejevé.

Hitler Adolf s. k.

„Danzig a Német Birodalom“ alkotórésze

Danzig, szeptember 1. (Német Távirati Iroda.) Forster körzetvezető a következő táviratot intézte a birodalmi vezérhez:

»Vezérem! Danzignak a Német Birodalomhoz való visszacsatolásáról a következő állami alaptörvényt írtam alá és léptetem életbe: Danzig szabadváros állami alaptörvénye, amely Danzignak 1939 szeptember elsejével a Német Birodalomhoz való visszacsatolásáról szól.

A szabadváros és népe nyomasztó válságának megszüntetése céljából az alábbi állami alaptörvényt hoztam:

1. cikkely: Danzig szabadváros

alkotmánya azonnali hatállyal érvényét veszti.

V i g s z i n h á z

Ma is döntő sikert aratott francia filmremek:

A megbélyegzett asszony

Sessue Hayakawa — Victor Francen — Lise Delamare,
16 éven felüliek részére!

Diákok!

bőr- és hátitáskát

Tóthfalussy

bőröndös szaküzletéből
Piac u. 40.

2. cikkely: Minden törvényes és végrehajtott hatalmat kizárólag az államfő gyakorol.

3. cikkely: Danzig szabadváros egész területével és népével azonnali hatállyal a Német Birodalom alkotórészévé válik.

4. cikkely: A német birodalmi jog bevezetésének a Vezér részéről történő végleges elrendeléséig az alkotmány valamennyi törvényes intézkedése a jelen állami alaptörvény kibocsátása pillanatában érvényben lévő formájában hatályban marad.

Danzig, 1939 szeptember 1-én.

Aláírás:

Forster Albert körzetvezető.

»Danzig és lakossága nevében kérem, Vezérem, hozzájárulását ehhez az állami alaptörvényhez és a birodalomhoz való visszacsatolás birodalmi törvény útján való végrehajtását.

Danzig odaadó szívvvel fogad Önnek, Vezérem, elmulthatatlan hálát és örök hűséget.

Üdv Önnek, Vezérem!

Forster Albert körzetvezető.

ANépszövetség főbiztos elhagyta Danzigot

Danzig, szept. 1. Forster danzigi körzetvezető péntek reggel felkoreste Burghardt népszövetségi biztost hivatalos helyiségében. A népszövetségi biztos munkatársával elhagyta Danzigot és Kelet-Poroszország felé utazott. A népszövetségi biztos utazásakor nagy tömeg verődött össze tüntetésre.

Danzighan csak a lengyel posta tartja magát

Danzig, szept. 1. A kora reggeli órákban az eddigi szabadváros területén megszállták a lengyel vasúti szolgálat helyét. Az átvétel általában surlódások nélkül folyt le. Néhány száz lengyelt letartóztattak. A lengyel hivatalos épületekben számtalan nehéz és könnyű fegyvert találtak. A városban eddig még csak az erősen eltorlaszolt és nyilván korszervi hadianyaggal felszerelt lengyel postaépület tartja magát, az ellentállás egyetlen fészkeként. Ugy számítanak, hogy a délután folyamán a posta bevételére is sor kerül.

Német cáfolat

Berlin, szept. 1. Az angol rádió azt állítja, hogy nem hozták az angol kormány tudomására Hitler vezérnek és kancellárnak a Danzig és folyosó-kérdés megoldására vonatkozó javaslatait. Ezzel szemben hivatalosan közlik, — hogy Ribbentrop külügyminiszter már szerdán este szószert tudomására hozta Henderson berlini angol nagykövetnek.

Hitler kiáltványa a német hadsereghez

Berlin, szeptember 1. Hitler vezér és kancellár a következő napiparancsot adta ki a hadsereg részére:

A lengyel állam jószomszédi viszony általam óhajtott békés rendezését elutasította, helyette a fegyverekre hivatkozott. Lengyelországban a németeket véres terrorral üldözik ki házukból. Egy nagyhatalom részére elviselhetetlen határsértések egész sorozata azt bizonyítja, hogy a lengyelek nem hajlandók többé a német birodalom határait tiszteletben tartani. Hogy ezeknek az örületes üzemeknek véget vessék, nem marad számomra más eszköz, mint hogy mostantól kezdve az erőszakkal erőszakot állítsak szembe. A német véderő az újjáéledt német nép becsületéért és életjogaiért a küzdelmet kemény elszántsággal fogja folytatni.

Elvárom, hogy minden katona az örök német katonai erények nagy hagyományaira való emlékezéssel teljesítse e kötelességét utolsó csepp véréig. Állandóan és minden körülmények között az lebegjen szemetek előtt, hogy a nemzeti szocialista nagy német birodalomnak vagytok a képviselői. Eljen népünk és birodalmunk.

Berlin, szept. 1. A német véderő főparancsnoksága közli:

Hitler vezér és legfőbb hadseregparancsnok parancsára a német véderő átvette a Német Birodalom aktív védelmét. A német

hadsereg csapatai pénteken korán reggel a német-lengyel határ minden pontján ellentámadásba mentek át, hogy teljesítsék a lengyel erőszak megállítására irányuló megbízatásukat. Egyidejűleg a német légi haderő rajai felszálltak, hogy leküzdjék Lengyelország katonai célkitűzéseit. A német hajóraj átvette a Keleti-tenger védelmét.

Német hadparancs

Berlin, szeptember 1. A hadsereg három részének főparancsnokai ma hadparancsot adtak ki.

A hadsereghez intézett hadparancs szövege így hangzik: Mitután minden egyéb eszköz kimerült, most a fegyvereké a döntés. Igaz ügyünk tudatában indulunk harcba. Célunk világos és tiszta. Tartósan biztosítani akarjuk a németiséget és a német életteret idegen túlkapások és hatalmi igények ellen. Az ifjú nemzeti szocialista hadsereg, amely a régi hadsereg büszke hagyományainak letéteményese, be fogja bizonyítani, hogy valóban érdemes a belé helyezett bizalomra. A Führer főparancsnoksága alatt akarunk harcolni és győzni! Számítunk a német néphap határozottságára és egységére. Igen jól tudjuk, mit jelent a német katonai készenlét ereje. Hiszünk a Führerben, előre Istennel Németországiért!

Moscicki elnök üzenete a köztársaság polgáraihoz

Varsó, szept. 1. (Lengyel Távirati Iroda.) Moscicki lengyel köztársasági elnök a következő üzenetet intézte a köztársaság polgáraihoz:

Ma éjszaka százados ellenségünk megindította a támadást a lengyel állam ellen. Ezt leszegzem Isten és a történelem előtt. Ebben a történelmi pillanatban az állam valamennyi polgárához fordulok abban a szent meggyőződésben, hogy az egész nemzet készen áll szabadságának, függetlenségének védelmére és a haderő legfőbb

vezére köré csoportosulva, megadja a méltó választ a támadónak, amint ez már nem egyszer megtörtént a lengyel-német viszony történetében.

Isten áldásával az egész lengyel nemzet vállalva halad a hadsereg oldalán igazságos szent ügyéért a végső diadalra vezető esatára.

Varsó, szeptember 1. (Lengyel Távirati Iroda.) Moscicki köztársasági elnök péntek délután az egész ország területére kihirdette a hadállapotot.

Pénteken hajnalban lépték át a német csapatok a lengyel határt

Varsó, szeptember 1. Mint a Lengyel Távirati Iroda jelentéséből kitűnik, szeptember 1-én hajnalban a német birodalmi véderő csapatai több helyütt átlépték a lengyel határt Kelet-Poroszországtól és a német birodalom felől is. A német csapatok megtámadták a danzigi Westerplatte lengyel helyőrséget, amely a támadást visszavetette. A német repülők több légi támadást intéztek Krakó és a fel-

sőlengyel városok, Czenstochowa, Tezew, Puck és Grodno ellen, amelyekre bombákat dobtak.

Rendes német csapatok támadást indítottak és hajtottak végre Dziadowo és Chojnice pomerániai városok, továbbá Lengyel-Felsőszilézia és Czenstochowa vidéke ellen.

Krakóból és Kattowiczből légi bombázásról érkezett jelentés.

Varsó bombázása

Páris, szeptember 1. (Havas.) Lengyel értesülések szerint a német légi rajok pénteken délelőtt feltűz órákor bombázták Varsót.

Varsó, szept. 1. A Lengyel TI közleménye szerint 1939 szept. 1-én hajnalban a német birodalom hadereje megkezdte az ellenségeskedést Lengyelország ellen. A német csapatok mind Keletporoszországból, mind pedig a birodalom terü-

letéről több helyen átlépték a lengyel határt. A német csapatok megtámadták a Danzig melletti westerplatte lengyel helyőrséget, de a lengyel katonaság a támadást visszaverte. A német repülőgépek több légitámadást intéztek Krakó, valamint néhány felsziléziai város, mint Czenstochowa, Tezew, Puck, Grodno városa ellen,

Hungária filmszínház

Ma is: az egyre fokozódó sikerű ragyogó vígjáték: a

Három kis angyal

DEAN DURBIN-nal!

Előadások: délután 5, 7, 9 órákor!

Lengyel jelentés a német támadásokról

Varsó, szept. 1. (Lengyel Távirati Iroda.) Eddig a következő német támadásokról érkezett jelentés:

1. Támadás Mysziniee ellen és légi bombázás Mysziniee, Grajewo, Chorzele, valamint Varsó északi negyede felett;
2. Felsősziléziában támadás az Ostrowtől délre fekvő Meumittelwalde ellen;
3. légitámadás Poznan ellen reggel 7 órákor;
4. a poznani kerületben fekvő Leszno irányában megindult támadás;
5. Zsaszyn határállomás elfoglalása a német csapatok részéről;
6. hareikoosik támadása Krasztá és Przepice között húzódó határszakaszon;
7. egy tankokkal felszerelt gyalogsági zászlóaljja támadása Lubliniec, Tarnowskie és Gory ellen;
8. a gleiwitz-ratibori határon át hareikoosi-támadás Mikulowo környékén;
9. Krakó légi bombázása;
10. Kattowice légi bombázása;
11. a Krakó közelében levő alagút sikertelen bombázása;
12. tanktámadás Szlovákia felől Zakopane irányában;
13. német csapatok 5 óra és 6 óra 45 perc között a Visztula és Deutsch-Eylau között átlépték a lengyel határt;
14. Tezew légi bombázása és tá-

A német hadsereg főparancsnokság jelentése a hadműveletekről

Berlin, szept. 1. (Német TI.) A hadseregparancsnokság a következőket közli:

A Sziléziából, Pomerániából és Kelet-Poroszországból kiinduló német hadműveletek során valamennyi arcvonalon már ma elérték a várt kezdeti sikereket.

A délről a hagyvidéken át haladó csapatok elérték a Neumarkt-Suche vonalat, Morvaosztravától délre Teschennél átlépték a csapatok az Olsát. Az iparvidéktől délre csapataink Kattowicze magasságban rajokban nyomulnak előre. A Sziléziából kiindult csapatok folyamatosan nyomulnak előre Czenachtowa irányába és attól északra. A folyosóban csapataink a Brahehez közelednek és Nakelnél elérték a Notee folyót. Közvetlenül Graudens előtt harc folyik. A Keletporoszországból kiinduló haderők mélyen lengyel területen harcban állnak.

A lengyel vezérkar első hadijelentése

Varsó, szept. 1. (Lengyel TI.) A vezérkari főnökség 1. sz. hadijelentése:

1939 szept. 1-én a reggeli órákban a német repülőgépek s csapatok hadüzenet nélkül váratlanul behatoltak területünkre.

A német repülőtevékenység a kora reggeli órákban a következő volt:

A német repülőgépek több támadást intéztek különböző lengyel városok ellen. A német repülők bombázták Augustow, Nowdorw, Ostrow-Mazowiecka, Tezew, Puck, Zambrow, Radomeko, Torun, Tunnel, Krakko, Grodno, Trzeznia, Gdynia, Jezdo, Tomaszowmazowiecki és Kattowicze várost, illetve községet. Kuine közelében egy vonatot géppuska tűz alá vettek és bombáztak. A bombatámadásokról szóló jelentések beérkezése folyamatban van.

Danzig vidékén erős légitámadás érte Gdyniát, amelyet pénte-

Várkonyi
női ballon

Debrecenben csak

Grósznál

Piac u. 51.

madás a Visztulán átvezető hid ellen;

15. támadás a danzigi Westerplatte ellen, amelyet a helyőrség visszavert;

16. támadás a Lengyel-Pomerániában fekvő Notec (Nesie) folyó környékén;

17. tank-támadás a posnani kerületben fekvő Smilow helység ellen.

A német légi haderő ismételt erélyes támadást intézett a különböző repülőterek, így pl. Brehmel Putzig, Graudenz, Posnan, Plock Lodz, Tomaszow, Radom, Nuda, Kattowicze, Krakó, Lwow, Brest, Teresopol repülőtere ellen és elpusztították a repülőterek katonai célpontjait. Ezenkívül több csata-repülőgép rendkívül hatásosan támogatja a hadsereg előrejutását. A német légi haderő ezzel kiküzdötte magának Lengyelország felett a légi uralmat, bár Közép- és Nyugat-Németországban nagy erőket tartottak vissza.

A német tengeri haderő részét elhelyezkedtek a danzigi öböl előtt és biztosítják a Keleti tengert. A Neufahr - Wasserben horgonyzó Schleswig-Holstein iskolahajó tűz alá vette a lengyelek által megszállott Westerplatte. A légi haderő bombázta Gdynia hadikikötőjét. (MTI.)

ken erős bombatűz alatt tartottak. A német csapatok a határvézet különböző pontjain lépték át a lengyel határt s hatoltak be lengyel területre. Az ütközetek a határvézetben még mindig tartanak. A leghevesebb ütközetek Sziléziában dülnek.

Uj és használt
tankönyveit

Grünmann Sándor

antikváriumából szerezte be

Piac u. 53.

Olaszország semminemű katonai műveletet nem kezd

Róma, szeptember 1. (MTL.) Az olasz kormány tagjai pénteken délután 3 órakor a Duce elnöklété alatt rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsról a következő hivatalos közleményt adták ki:

A minisztertanács megvizsgálta a Németország és Lengyelország közötti viszály következtében Európában előállott helyzetet, amely viszály eredete a wersailei szerződésre vezethető vissza. A minisztertanács tudomásul vette a külügyminiszter által beterjesztett jeleket, amelyekből kitűnik az a tevékenység, amelyet a Duce fejtett ki abból a célból, hogy Európának igazságon alapuló békét biztosítsanak.

A minisztertanács teljes mértékben jóváhagyta az eddig hozott katonai intézkedéseket, amelyeknek eddig és továbbra is kizárólag elővigyázatossági jellegük van.

Az olasz minisztertanács ezenkívül jóváhagyta azokat a gazdasági és szociális jellegű intézkedéseket, amelyek — tekintettel Európa életében bekövetkezett súlyos zavarra, — szükségessé váltak. A minisztertanács kijelenti és közli a néppel, hogy Olaszország semminemű katonai műveletet nem kezdeményez és végül kifejezésre juttatta elismerését az olasz népek azért a fegyelemért és nyugalomért, amelyről, mint eddig, ezúttal is tanúságot tett.

Hitler távirata Mussolinihoz

„Köszönöm a diplomáciai támogatást — »Nincs szükségem Olaszország katonai támogatására«

Róma, szeptember 1. A Stefani Iroda jelentése szerint Hitler vezér és kancellár a következő táviratot intézte a Ducehoz:

Szívesen köszönöm Önnek azért a diplomáciai és politikai segítségért, amellyel a legutóbbi időben Németországot és annak igaz jogát részesítette. Meggyőződésem, hogy Németország katonai erejével végrehajthatom az élem kitűzött feladatát. Azt hiszem ezért, hogy ilyen körülmények között nincs szükségem Olaszország katonai támogatására. Köszönetet mondok Önnek, Duce, mindazért is, amit a jövőben tesz majd a fasizmus és a nemzeti szocializmus közös ügyéért.

Általános mozgósítás Franciaországban, Angliában, Svájcban

Páris, szeptember 1. (Havas.) Franciaországban elrendelték az általános mozgósítást. Az ostromállapotot kihírdették.

Bern, szeptember 1. (Havas.) Svájcban is elrendelték az általános mozgósítást. (MTL.)

London, szept. 1. VI. György angol király pénteken délután a szárazföldi és tengeri haderők általános mozgósítására vonatkozó rendelet aláírása után aláírta a légi haderő mozgósítását elrendelő okmányt is. Hasonlóképpen aláírt több, a helyzet által megkívánt

több redeletet. Ezek a rendeletek péntek este jelennek meg az angol hivatalos lapban s a lakossággal falragaszokon tudatják a rendelkezéseket. A Buckingham palotában az éjjel valószínűleg összeül a koronatanács.

Chamberlain kijelentései az angol alsóházban

London, szeptember 1. Chamberlain miniszterelnök péntek este felszólalt az alsóházban. A miniszterelnök, mint a Havas Iroda jelelti, hangoztatta, hogy

„Eljött az a pillanat, amikor inkább cselekedni kell, mint beszélni. A miniszterelnök ezután azt mondotta, hogy a háborúért való felelősség a német kancellárt terheli. Továbbmenőleg a miniszterelnök bejelentette, hogy az új törvény értelmében minden alkalmas embert mozgósítanak 18 évestől 41 éves korig. Henderson nagykövet figyelmeztette a berlini kormányt, hogy ha nem kap kielégítő jelenté-

seket, amelyek biztosítják minden támadó cselekmény megszüntetését és a német csapatok visszavonulását Lengyelországból, az angol kormány habozás nélkül eleget fog tenni kötelezettségeinek. Kedvezőtlen válasz esetén a nagykövet útlevelét fogja kérni. Mussoliniról megjegyezte Chamberlain, hogy az olasz miniszterelnök mindent megtesz, ami csak lehetséges. Greenwood és Sinclair felszólalása után az alsóház határozati javaslatot fogadott el. Enek szövege nem ismeretes.

Ezután elkezdtek több törvényjavaslat tárgyalását.

Románia álláspontja

„Nem hajlandó megengedni, hogy fegyveres összetűzésbe sodorják bele.“

Bukarest, szeptember 1. A román politikai körök megerősítik, hogy Lengyelország újabb kísérletet tett Románia segélynyújtásának megszerzésére, noha a román kormány félreérthetetlenül nem hajlandó megengedni, hogy fegyveres összetűzésbe sodorják bele. E hír szerint arra való utalással történt,

hogy Oroszország német-lengyel fegyveres összetűzés esetén beavatkozhatnék.

Jól lehet, még nem értek véget a két kormány megbeszélései, román felfogás szerint nem indokolt, hogy Románia letérjen a már egyszer elfogadott szigorú semlegességi álláspontjáról.

Használt **tankönyvek** féláron
Füzetek és írószerek olcsó árban kaphatók
Bóhm István
Debrecen, Kossuth u. 2. sz. (Városháza)

Ezt azzal okolja meg, hogy teljesen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között annakidején a lengyel-román segélynyújtási szerződést megkötötték. A két szerződő fél a korábbi években szoros kapcsolatban volt vezérkari megbeszélés

sek során csupán orosz támadást vett számításba, azonban nem számoltak azzal, hogy Lengyelország Németországgal találta magát szemben és ez maga után vonhatná Oroszország beavatkozását Lengyelország ellen.

Diplomáciai szakítás

Varsó, szept. 1. Mint a Lengyel TI jelenti, Lipski berlini lengyel nagykövet parancsot kapott, hogy utazzék el Berlinből. A lengyel je-

lentés szerint a varsói német ügyvivő kormánya rendelkezése alapján ugyancsak kérte útlevelének kiadását.

Lengyel közlés Londonban

London, szept. 1. (Reuter.) Raczinski gróf londoni lengyel nagykövet ma délelőtt felkereste lord Halifax külügyminisztert s közölte vele, hogy a Lengyelország elleni német támadás az angol-lengyel szerződésben foglalt közvetlen támadás esetének tekintendő és a szerződés alkalmazását szükségessé teszi.

Az angol nagykövet Ribbentropnál

London, szeptember 1. A Press Association illetékes helyről értesül, hogy Ribbentrop német biro-

dalmi külügyminiszter péntek este Berlinben fogadta Henderson angol nagykövetet.

Olasz közvetítő ajánlat

Páris, szept. 1. Bonnet külügyminiszter pénteken délelőtt fogadta a párisi olasz nagykövetet, akinek átnyújtotta a francia kor-

mány válaszát az olasz kormány által csütörtökön hozzá intézett közvetítő ajánlatra.

Isten nevében békét kér a pápa

Vatikánváros, szept. 1. Maglione bíboros államtitkár kedden a pápa nevében a francia, olasz, lengyel és német nagykövetnek, valamint az angol követnek jegyzéket nyújtott át. A jegyzék kifejezésre juttatja, hogy a pápa nem mond le arról a reményéről, hogy a tárgyalások igazságos, békés megoldáshoz vezetnek. Isten nevében kéri Németország és Lengyelországot, hogy minden tőlük telhetőt tegyenek meg az összetűzés elkerülésére és tartózkodjanak olyan intézkedésektől, amelyek a feszültséget növelhetik. Kéri Angliát, Francia-

országot és Olaszországot, hogy az erre irányuló kibontakozást támogassák.

Közeledik az új iskolaév!

A szükséges tankönyveket már most jegyeztesse elő a „Méliusz“ könyvkereskedésben

A lengyel elnök kijelölte utódát

Varsó, szeptember 1. (Lengyel Távirati Iroda.) Moscicki köztársasági elnök szeptember 1-i hatálylally kinevezte Rydz-Smigly Eudar tábornagyot, a lengyel hadsereg főfelügyelőjét, a lengyel hadsereg főparancsnokává.

A köztársasági elnök Rydz-Smigly tábornagyot a köztársasági elnök utódjává jelölte ki arra az esetre, ha a köztársasági elnök méltósága a béke megkötése előtt megürülne.

Egy német várost bombáztak a lengyelek

Beuthen, szeptember 1. (Német Távirati Iroda.) A lengyel tüzérség pénteken délelőtt bombázta a pályaudvart. Mintegy 5-6 darab 2.5 cm-es lövedék becsapódott, de

nem robbant fel és nem okozott kárt. Egy lengyel repülőgép hat bombát dobott le egy lakótelepre. A bombák csak csekély kárt okoztak, emberéletben nem esett kár.

Államtanács Párisban

Páris, szeptember 1. A kamarát és a szenátust szombatra rendkívüli ülésre egybehívták.

Pénteken délelőtt féltizenegy órakor Lebrun elnökletével államtanács ült össze. Az államtanácsos megelőzően Daladier miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel. Az államtanács végeztével csak annyit közöltek, hogy a kamarát és a szenátust szombatra ülésre egybehívták.

A parlament szombaton délután 3 órakor ül össze.

Páris, szept. 1. (Havas.) Az államtanács egyhangúlag jóváhagyta Daladier miniszterelnök által beterjesztett következő rendeleteket:

1. A francia szárazföldi tengeri és légi haderők általános mozgósítása egész Franciaországban, Algírban, a gyarmatokon és a Franciaországgal szövetséges más területeken. A mozgósítás első napja szeptember másodika.

2. Az ostromállapot kihirdetése az egész francia vármegyében, Belfort területén valamint Algír három megyéjében. A kamarákat szombatra összehívják.

Nem tudott dönteni a bírálóbizottság a fényképkiállítás első díjáról

A világ legnagyobb művészei a legszebb képeket küldték Debrecenbe Ma már nyitva a kiállítás a Déri muzeumban

Akik a debreceni nagy nemzetközi fényképkiállításra beküldött képeket látták, előre sejtették, hogy a zsüri páratlanul nagy feladat elé állították a művészek. A világ minden részéről érkezett képek a legnagyobb művészek legkiválóbb alkotásai. Egyik szebb mint a másik és a zsüri teljesen tanács talanul járkált a termekben az első huszonnégy órában. A bíráló pontozásos rendszer alapján és egymástól függetlenül, titkosan történnik. Így aztán nagy meglepetést kellett, hogy az eredmény az lett: újra kell kezdeni a bírálatot, mert egyik művész fölényét sem tudták megállapítani.

A Debreceni Fotoklub vezetősége is teljes zavarba került, mert a megnyitás napján már szokásos a díjazásokat a képeken kiűntetni. Erre azonban talán csak szombaton délelőtt kerülhet sor, bár a kiállítás már szombaton reggeltől kezdve megnyitott, 9-től este 7 óráig megszakítás nélkül megtekinthető. Pénteken már sokan meg akarták nézni, de a zsüri munkáját nem lehetett zavarni.

Az első látásra megállapították maguk az újságírók is, hogy a kiállított képek sokkal szebbek mint a tavalyiak. Ennek az az érdekes magyarázata, hogy az I. nemzetközi kiállításán a debreceni zsüri nagyon szigorú volt, csak a teljesen jó képeket állította ki. Így aztán világviszonylatban Debrecen az első helyre került és megelőzte a híres londoni királyi fotoklubot is. Ezt tudva, a világ legnagyobb amatőr-művészei a legszebb versenyképekkel szerepeltek a II. kiállításunkon, mert ma már ott tartunk, hogy a Debreceni Fotoklub kiállításán csak szerepelni is, márkázást jelent s attól fogva a világ minden kiállítására meghívják azokat, akik itt szóhoz jutottak.

A debreceni közönséget meglepetés éri még a kiállítás rendezésében is. Az idén ugyanis a múzeum dísztermét egészen más stílusban foglalták el, csak körben vannak falak, így a kiállítás sokkal monumentálisabb és a rálátás tökéletesebb.

Külön helyezték el a németek által küldött két képesodát: eredeti színes fényképnagyítást, amely új korszakot jelent a fényképezés terén és ennek az új kornak Debrecen nemzetközi kiállítására a kiinduló pontja. A díszterem előadói emelvényén külön-külön keretben állították ki a két színes képet. Az elkészítés magyarázatát mindenki a helyszínen megkapja.

Egészen új irányt mutatnak a külföldi nagy fotomesterek az aktfényképezés terén s bár tavaly Amerika is

produkált újat, az idén egészen más stílusban fényképezett aktokat láthatunk nagy számban, némelyik a fényképezés művészetének valóban csúspontját jelenti s a vonalak ritmusának formálásában teljesen új utakat jelölnek meg.

Ennek a kiállításnak rendezéséért minden elismerést megérdemel a Debreceni Fotoklub agilis elnöksége és vezetősége, nem is szólva arról, hogy egész Debrecen közönsége is hálás lehet Milleker Rezső egyetemi tanárnak, az idegenforgalmi hivatal elnökének, aki két filléres vonat indítását és 50 százalékos vasúti jegykedvezményt vívott ki a fényképkiállításra. Debrecenben Berzékinnél kaphatók a szükséges igazolványok, az olesó ideutazáshoz.

A Debrecenben nyaraló ruszin gyermekek megkapó húcsúünnepélye

Kedves ünnepély színhelye volt a nagyerdei DTE pálya pénteken délután, Debrecen város testvérszövetség gyermeknyaralattási akciója során Debrecenben nyaraló ruszin fiúgyermek csoportja tartotta húcsúünnepélyét nagy számú közönség jelenlétében. A megjelentek soraiban ott láttuk Lossonezy Istvánné főispán nejét, dr. Kölesy Sándorné polgármester hitvesét, Kovássy Kálmánné, Fehértó Dánielné a nőegyletek részéről, Balogh Gyula kormányfő-tanácsost, dr. Balogh Sándor főjegyzőt, dr. Kupinszky Sándor tanácsnokot, aki a ruszin gyermekek nyaralattását sok szeretettel intézte és személyesen irányította oktatásukat, Eröss Sándor népjóléti hivatali igazgatót, Tamássy Géza főorvost és másokat.

Nemzetiszínű lobogó alatt vult fel a Debrecenben nyaraló 43 ruszin gyermek csoportja, akikhez a velük együtt nyaraló tíz debreceni gyermek csatlakozott. Réthelyi György helyi r. kat. tanító és

Kristofoli András alsószínevéri a gyermekek szép haladása. Háromhetes nyaralás után sok magyar szót tanultak és egész sereg magyar dalt, verset énekelték, illetve szavaltak.

A kis fiúk frissen, jókedvűen

énekelték, szavaltak magyar és ruszin verseket, mutattak be különböző gyakorlatokat és játékokat. Szépen énekelték a Himnuszt és Magyar Hísekegyet s a megjelent közönség melegen tapsolta az ügyes gyermekeket.

A nyaraló gyermekek csoportja vasárnap utazik haza dr. Kupinszky Sándor tanácsnok vezetésével a testvérközségekbe.

Mit tárgyal a városi közgyűlés

A színház ügye, a kollégiumi ifjúság telepítési akciója, tűzoltósági másház létesítése, az István úti főgyűjtőcsatorna vállalatbaadása.

Mint beszámoltunk róla, a városi törvényhatósági bizottság közgyűlése szeptember 5-én, kedden délután ötórán kezdettel lesz megtartva.

A rendkívüli közgyűlés összehívását elsősorban a Csokonai-színház kérdése tette szükségessé. Dr. Balogh Sándor kultúr-tanácsnok mint előadó három pontban terjeszti a közgyűlés elé a színházi kérdést. Ismerteti a kultuszminiszter leiratát Debrecen városhoz a staggioneval kapcsolatban, bejelenti továbbá, hogy a város polgármestere határozatilag felbontotta szerződését Horváth Árpád igazgatóval. Ezután javaslatot tesz a város a hétfői színházi bizottsági ülés döntése alapján, de elsősorban a Kölesy polgármesternek a kultuszminiszteriumban végzett

tárgyalásai eredményétől függően a színházi szezon jövő évi megoldására vonatkozólag. Ez a körülmények alakulása folytán azonban előreláthatólag nem lehet más, mint javaslat a staggione-rendszerbe való bekapcsolódásra.

A színházi kérdés mellett több más fontos ügyben is döntés történik. Így a kollégiumi ifjúság telepítési akciója folytán a városhoz érkezett azon kérelem felett fog dönteni a közgyűlés, hogy 4000 pengő költséggel egy sokgyermekes, szegény debreceni családot a város is telepítsen ki egyik dunántúli határszéli faluba s ezzel kapcsolódjon bele a kollégiumi ifjúság szép akciójába.

A református gimnázium bővítési munkálatai során a második tornaterem felépítéséhez javaslat-

tétel történik a város részéről száz-ezer téglával való hozzájárulás iránt.

A keddi rendkívüli közgyűlés rendeli el a tűzoltósági másház létesítését 160.000 pengős költséggel, továbbá ez a közgyűlés adja vállalatba az István úti főgyűjtőcsatorna megépítését beérkezett ajánlatok felett való döntés után.

Értesülésünk szerint az október eleji rendes közgyűlésre marad a világítási vállalat alkalmazottainak státusba helyezése, amit pedig nagyon vár a kérdésben érintett 170 főnyi alkalmazott.

A debreceni és a szegedi polgármester telefonbeszélgetése a színházkérdésben

Dr. Kölesy Sándor polgármester — mint megírtuk — pénteken este Budapestre utazott, ahol a kultuszminiszterrel folytat megbeszéléseket. Előzőleg dr. Kölesy polgármester felhívta telefonon Pálffy József szegedi polgármestert, akivel megvitatott az összes felmerülő szempontokat, amelyek a staggione-rendszer mellett és ellen szólnak.

A polgármester azt közölte dr. Kölesy Sándorral, hogy Szeged belenyugodott abba, hogy a staggione-társulatok álomáshelye legyen, miután nem jelentkezett kellő számú városatya a rendkívüli közgyűlés összehívásához, amely esetleg önálló színház mellett dönthetne.

Légtalmi előadások a város belterületén és a kertészekben szombaton és vasárnap

A Légtalmi Liga debreceni csoportelnöksége szeptember 2-án és 3-án, szombaton és vasárnap a város belterületén és a kertészekben felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat tart, ahol a lakosság kellő tájékozottságot szerezhet a légi támadások elleni védekezésről. Eppen ezért, aki teheti, az előadásokon okvetlen vegyen részt. Az előadásokon feltétlenül jelenjék meg a házesoport légtalmi őrség parancsnoka; helyettese és az őrség tagjai.

Az előadásokon az előadók ismertetik a ház (házesoport) parancsnokok, a ház légtalmi őrség kötelességeit, feladatait. Minő magatartást kell a lakóknak tanúsítani légiveszély esetén, mi a pánik, mi a kötelessége a tűzoltónak, az egészségügyi szolgálatosnak, hírvivőnek. Miként kell a házőrségparancsnoknak a házőrség tagjait és a lakókat kiképezni.

A hallgatók részére az előadásokon a Légtalmi Liga országos elnöksége által kiadott Légtalmi ABC című könyvecskek fognak díjtalanul kiosztatni.

Az előadások helyei és időpontjai:

Szeptember 2-án délután 5 órakor a Diószegi út 1. szám alatti Vojth-házban.

Szeptember 2-án délután 5 órakor a Ferenc József út 36. szám alatti Világítási Vállalat Önképző Dal és Sport Egylet termében.

Szeptember 2-án délután 6 órakor a Burgundia uca 1. szám alatti iparostanonciskolában.

Szeptember 3-án, vasárnap délután 4 órakor a csapókeri ref. iskolában.

Szeptember 3-án, vasárnap délután 5 órakor a Ferenc József út 36. szám alatti világítási Vállalat Önképző és Sport Egylet termében.

Szeptember 3-án, vasárnap délután 6 órakor a Burgundia u. 1. szám alatti iparostanonciskolában.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5, 7, 9 órakor magyarfilm: SZEGÉNY GAZDAGOK. Kultúr-film. Hétfőn: 3 óráig: RUTÉN-FÖLD HAZATÉRT.

Halálugrás a Hunyadi uccán villamos elől az autókerekek alá

Darabokra törte és magával vonszolta a vásári mutatványosok autója. — A leány a műtőasztalon meghalt. A soffört őrizetbe vették

Halálosvégű autógázolás történt pénteken délután a Hunyadi uca 2. számú ház előtt. Kiss László 21 éves gépkocsivezető, Mőric uca 1. szám alatti lakos DA 675. számú Chevrolet gyártmányú személygépkocsival elgázolta Sővágó Erzsébet 26 éves Bezerédi uca 20. szám alatti bejárónőt. A gépkocsi Beregszászi József Nyugati uca 26. szám alatti vásári mutatványos tulajdona. A kocsiiban a gázolás-kor Beregszásziné ült csak a sofförön kívül. A rendőrség Kiss László soffört őrizetbevette, az autót lefoglalta.

Vértócsában az úttesten

Délután fél 5 órakor a 7960. számú rendőr Schvarcz Zoltán képkeretező Hunyadi ucai üzletéből telefonon jelentette a mentőknek, hogy gázolás történt. A mentők percek alatt kint voltak a helyszínen. Közben a rendőrséget is értesítették a szerencsétlenségről, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre.

A mentők kiérkezésekor a Hunyadi uca 2. számú ház előtt az úttest baloldalán fejjel a nagyállomás felé élettelenül feküdt egy nő, akiről megállapították, hogy Sővágó Erzsébet Bezerédi uca 20. szám alatti lakossal azonos.

A leány a hátán feküdt, a kezei a teste mellett voltak. Orrán, száján, fülén ömlött a vér, a lábán nyílt törés volt és a esont magasra állt ki a levegőbe. Nem messze mellette feküdt egy lábas, melyből a mákoslézsza szerte ömlött az úttesten. A vértócsában fekvő élettelen nőt, akinek szegényes ruháját összevissza tépte az autó, percek alatt hatalmas tömeg vette körül, maga a sofför is segítségére igyekezett lenni, amikor a mentők ott termtek, elsősegélynyújtás után azonnal beemelték a kocsiába és kirobogtak vele a klinikára.

Izgalmas jelenetek

Még az elszállítás előtt egy-két perccel futott a helyszínre az új OTI épületből Sővágó Erzsébet nővére, aki mikor meglátta a borzalmasan összeroncsolott testvérét, szívszagató kiáltásba kezdett:

— Hozzám akart jönni, nekem hozta az ételt.

Alig lehetett megnyugtanni a szerencsétlen nőt. Az autó körül eközben izgalmas vita is folyt. A sofför rákiabált egy nőre:

— Maga a hibás, miért hívta át a másik oldalra!

Ez a nő Radácsi Julianna volt, a szerencsétlenül járt leány barátnője, aki hangos zokogásba kezdett és válaszolni sem tudott.

A vértócsát felmosták ezután az úttesten a kiömlött étellel együtt, a rendőr a gépkocsivezetőt a benne ült Beregszászinéval együtt bevitte a gázoló autón a központi ügyeletre. A tömeg még eközben izgatottan tárgyalta az eseményeket a Hunyadi uccán.

Időközben történt, hogy a mentők által kiszállított Sővágó Erzsébetet a klinikán az orvosok műtőasztalra fektették, hogy vérátömlesztést hajtsanak végre a sok vért vesztett sebesülten, de a leány a műtőasztalon percek alatt meghalt. A rendőrség központi ügyeletén értesültek a halál bekövetkezéséről és a vizsgálatot most már

ennek megfelelően folytatták tovább.

Helyszíni vizsgálat

Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője, Császár Péter detektívfelügyelő, Des Combes Henrik műszaki szakértő, Éles Sándor detektív, Battha Pál és Falussy Tibor detektívgyakornokokkal kiszállt a helyszínre a gázoló autóval és sofförrel együtt. Megejtették a helyszíni szemlét, felvették a tényvizsgálatot, megtartották a fékpróbát, majd a további kihallgatásokat a rendőrségen folytatták le, mely az esti órákban is tartott.

A szerencsétlenség lefolyását a következőképpen lehet rekonstruálni: Sővágó Erzsébet a dél-élti órákban nővérénél járt, aki az OTI épületében van alkalmazásban és megígérte neki, hogy vacsorára mákoslézsztát visz hozzá. A délutáni órákban el is indult otthonról barátnője kíséretében, kezében edényben vitte az ételt. Az új OTI épület felé igyekeztek a Piac uca jobboldalán az állomás irányában. Mikor a Piac és Rákosi uca sarkára értek, a képkeretező üzletnél akartak átmenni a másik oldalra.

Radácsi Julianna keresztül is ment, miután megvárta a járda szélén, hogy az állomás felől jövő autó elhaladjon. Sővágó Erzsébet még visszamaradt egy néhány másodpercig. Barátnője a másik oldalról átkiáltott:

— Gyere át!

Sővágó Erzsébet az állomás felé pillantott és az onnan jövő villamos előtt keresztül ugrott az úttestre és arccal az állomás felé részut futni kezdett a másik oldalra. Így történt, hogy nem vette észre a Piac uca felől jövő Chevrolet gépkocsit, melyben Kiss László sofför ült a tulajdonos feleségével, Beregszászi Józsefnéval. Az emberek még a leány után kiáltottak:

— Ne menjen át, elüti...

Borzalmas sérülések

De ekkor már pillanat alatt be is következett a szerencsétlenség. A leányt a kocsi hűtője kapta el, mely be is horpadt, azután a kerekek alá került, a kocsi háromszor meggörgette a leány testét, majd métereken keresztül magával vonszolta, míg megállt. A sofför Beregszászinéval együtt kiugrott a kocsiából, az emberekkel együtt kiemelték a roncsa lett emberi testet és egy kapu alá akarták vinni, de a borzalmas sérülések miatt ott hagyták.

A fékpróba során megállapították, hogy az első fék teljesen használhatatlan, a másik is gyengén működik, a kocsi 30 km-es sebességgel haladt és ki akarta kerülni a nőt, ezért teljesen az útszegély szélére futott. A vásári mutatványosok mindössze néhány száz pengőért vették a napokban az ócska gépet és Nyíregyházára akartak vele menni a vásárra.

A rendőrségen a kihallgatás során a szerencsétlenül járt leány nővére egyre csak ezt hajtogatta zokogás közben:

— Három gyermeke van, mi lesz most szegényekkel az anyjuk nélkül.

Megállapították, hogy az elhalt

Sővágó Erzsébet koponyaalapi, balváll, jobbsukló és ballábtöréseket szenvedett. Kiszállították a kórhozati intézetbe. Kiss László gépkocsivezetőt a rendőrség őrizetbevette.

Önkéntes adományokból ötven golyószórót vásárol honvédségünk

Budapest, szept. 1. Az év folyamán egyenjóságunk visszanyerésével, — majd a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban a társadalom minden rétegében megnyilvánult az az óhaj, — hogy a honvédség fejlesztését önkéntes adományokból is elősegítsék. A hazafias felbuzdulásból származó önkéntes adományok megfizetésének minél egyszerűbb módon való lehetővé tételére annakidején a honvédelmi miniszter „A honvédség fejlesztésére

felajánlott adományok” címmel cseké számlát nyitattatott. Az eddig befolyt összes adományok végösszege 126.300 pengő. A honvédelmi miniszter ezt az összeget ötven darab golyószóró és a hozzátartozó rajfelszerelés beszerzésére fordítja. Ebből az alkalomból a honvédelmi miniszter őszinte köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik hazafias készségeitől áthatva önkéntes adományokkal hozzájárultak a honvédség felszerelésének gyarapításához.

Korlátozták a motalkó eladását

Csak jegy ellenében lehet kapni.

Budapest, szept. 1. A hivatalos lap pénteki száma közli a motalkonak a polgári forgalomban való szabályozása tárgyában kiadott rendeleteket. — Ezerint 1939 szeptember 3 napjától kezdődőleg motalkót a polgári forgalomban való fogyasztás céljára vásárolni, illetőleg eladni, csak jegy, — vagy utalvány ellenében szabad. Szeszszel nem kevert tiszta benzint közúti gépjárművek részére felhasználni, — vagy eladni tilos. Olyan személygépkocsiművek részére, amelyek motorjának hengerűrtartalma 3,5 litert meghalad, Motalkó még jegy ellenében sem szabad eladni, kivéve a kivételes elbírálás alá eső személyek, vagy váltalokat gépjárműveit, melyeket a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletében megjelölt. Az igazolványokat ugyanazok az adóhatóságok állítják ki, amelyek a motalkójegyet, illetve utalványokat kiadják. A rendelet egyes kivételektől eltekintve minden gépjármű részére megállapított a vásárolható motalkó mennyiségének legfelsőbb határát. Egyes csoportok még külön elbírálásban részesültek.

így pl. az autótaxik, bérautók, autóbuszok, közhasználatú teherautófuvarozók (pl. a MATEOSz), amelyek részére olyan motalkó mennyiség biztosított, amely mellett üzemüket fenntartás nélkül fenntarthatják. A motalkójegy és utalvány csak arra a hónapra érvényes, amely hónap azon felvau tüntetve. A motalkójegy ellenében csak kizárólag benzinkútnál lehet motalkót kiszolgáltatni. A motalkójegy aszerint, hogy motorkerékpárról (segédmotoros kerékpárról), személygépkocsi, vagy tehergépkocsiról, (autóbusz) van szó, 3, 10, illetőleg 20 literre szóló szelvényeket tartalmaz. E szelvényeket a motalkójegyről csak a benzinkút kezelője vághatja le. Előre leválasztott szelvény ellenében motalkót kiszolgáltatni tilos. A végrehajtási rendelet a kiadott rendelkezések megsejését rendkívül súlyos mértékben bünteti. Így a kormányrendeletben megállapított kihágásnak a legmagasabb büntetése 2 hónap, illetőleg háború idején 6 hónapig terjedhető elzárás, a pénzbüntetés legmagasabb értéke pedig nyolcezer pengő.

Légvédelmi sziréna-próba lesz ma délben Debreczenben

Ma szombaton délben egy órakor megszólalnak Debreczenben a légvédelmi szirénák. Ezáltal kivételesen azonban ezek nem légvédelmi közlekedést jelzik, csupán az új szirénák hangjának kipróbálására szolgálnak.

A légvédelmi szirénapróba pontosan ma szombaton déli egy órakor lesz megtartva és ezáltal a közönségnek semmi tennivalója nem lesz ezzel kapcsolatban. Tehát ezuttal nem válik szükségessé a kapualjakba behúzóds és más óvatossági rendszabályok, mert csak szirénapróbáról van szó.

Gondoskodás a bevonultakról

Budapest, szept. 1. A Budapesti Közlöny szeptember 2-iki száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, amely a tulajdonképeni rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek javára megállapított egyes rendelkezéseket további intézkedésig kivételesen kiterjesztik mindazokra, akik ezidőszent tartalékos, vagy póttartalékos szolgálati kötelezettségük alapján katonai szolgálatot teljesítenek. Ezen szabályok részint az említett személyek lenni peres és nem peres felelősségnyonást, részint az említett személyek

szolgálati jogviszonyait szabályozzák a méltányosságnak megfelelően, másrészt pedig az említett személyek által bérelt lakások felmondásának lehetőségét korlátozzák. Végül a gazdasági termelés folytonosságának biztosítására az esetleg szükségessé váló kötelező munkaségtség elrendelését teszi lehetővé.

Franciaországban tilos a magántelefon

Budapest, szeptember 1. Franciaország magánátvészélforgalmát további intézkedésig felfüggesztették. Franciaországgal tehát magánbeszélgetések nem válhatók. Algirba, Franciaországba, Lengyelországba, Szíriába és Líbanon köztársaságba, továbbá Tuniszba összebeszélte nyelvű, valamint szám- és betűjegyes magánátvitatok nem küldhetők.

— Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes Ferenc József keserűvíz is meg hozza a megfelelő bérürülést és a kielégítő anyagcsere s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát!

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYOGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA, szeptember 2-től, 9-ig: „Kossuth”, Piac ucca 26., telefon 29-56. szám. „Muraközy”, Piac ucca 72. sz., telefon: 13-30. „Csokonay” Mester ucca 43., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Csapóker, Jánossy ucca 44. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 84.
RENŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— 1915 szeptember 2-án Kanálas András 12. gyalogezredbeli honvéd, a Bresztlitovszk környéki Zamostynán, amidőn felderítőjárőr szolgálatban egy házcsoport átkutatására kapott parancsot, egyszerre 3 kozákkal találta magát szembe. Kanálas magyar virtussal habozás nélkül rávetette magát a túlerőre, egy kozákot lelőtt, mire a másik kettő elmenekült. Bátor magatartásáért kieszűst vitézségi érmet kapott.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Révész Imre, ág. Csutoros Sándor, délután 5 órakor Szabó Gábor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. dr. Farkas Pál, ág. Magyar Bertalan, különkelyhes úrv. 11 órakor pr. Uray Sándor, ág. Nagy Dezső, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Bartha Tibor, ág. Tamás Ferenc, délután 5 órakor Tamás Ferenc. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Kulcsár D. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. Márki Kálmán, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. Kovács József, ág. Szilágyi László, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Orosz János, ág. Veres Balint, délután félhat órakor Orosz János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor pr. Vándor Ernő, ág. Kiss Lajos, délután 3 órakor Balogh József. — Keresztelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Szabó Gábor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrv. oszt Birinyi János. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentisztelet: Hármashegy délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Lukaháza délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Ondód I. Kádárdűlő délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. — Ebes délelőtt 10 órakor Kurucz József.

— Római katolikus miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és Kápolnában. Rendes miserend, misékezetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél-10 órakor nagymise, melyet Láng Pál pápai kamarás mond. A kertészekben és kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László th. esperes, lelkész.

— Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban szeptember hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak, melyre a híveket és minden érdeklődőt meghívják. Ez alkalommal imádkozik és prédikál József Miklós püspöki vikárius. Istentisztelet után keblitanási ülés lesz.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt félkilencről fél tízig imaóra, féltízről féltizenegy óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola délután 6—8 óráig prédikáció és úrvacsoraszertés. — Szerdán este félnyolc óráról félkilencig bibliaóra. — Pénteken este félnyolcóról félkilencig imaóra.

— Dr. Hüttl Tivadar átvette az egyetem kormányzatát. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1939—40. tanévi Rector Magnificus: dr. Hüttl Tivadar egyetemi nyilvános rendes tanár az egyetem kormányzatát 1939 szeptember 1-én átvette. Rector Magnificus fogadó óráit kedden és pénteken 12—1 óráig tartja. x Dr. László Erzsébet közép- és keresk. iskolákra képesített tanár, német, francia és angol nyelvtanítását megkezdte. Vörösmarty ucca 14. szám.

x Iskolakönyvek új- és használt, mindenféle tanszerek kaphatók, Antalfy József könyvkereskedésében.

— Tézene a Déri-téren. Vasárnap, szeptember hó 3-án a m. kir. Bocskai István 11 hajdúezred zenekara Somlai Ádám alhadnagy, ezredősbos vezénylete alatt a Déri-téren fél 12 órától—fél 1 óráig tézenét tart a következő műsorral: 1. Wagner: Sziklaszilárdan a hazáért, indúló. — 2. Zayts: Bojsozorkány, nyitány. — 3. Kraul: Magyar népdal egyveleg. — 4. a) Dr. Fehér: Virágos ablakod alatt, tangó. b) Labsky: Olimpia, indúló. — 5. Kéler-Fricsay: Alföldi búcsúhangok. 6. Waldteufel: Szirének varázsa keringő. — 7. Kliment: Miki egér álma, jellemrajz. — 8. Várhalmi O.: Wertn indúló.

— A Magyarországi Munkás- és Rókkantegyesület debreceni fiókjának összes tagjai, különösen pedig azok, akik a „Hermesbe” át lettek téve, szíveskedjenek szeptember hó 3-án, délelőtt 10 órakor Veres ucca 19. sz. alatt okvetlenül saját érdekükben megjelenni. Az OTI megakarja vásárolni a házakat. Ebben az ügyben foglalunk állást. Az előkészítő bizottság nevében Lovass Kálmán.

— A villám aláaknázott hídba csapott, Borzalmas vasúti szerencsétlenséget idézett elő Belgiumban egy villámcsapás. A villám ugyanis egy aláaknázott hídba csapott bele éppen abban a pillanatban, amikor egy katonavonatot haladt át rajta. A robbanás ereje a hidat kettészakította és a katonavonatot két mozdonyra a Meusel folyóba zuhant, míg az egyik személykocsi a mélység fölért függve maradt. Ugyancsak a vashiddal párhuzamosan haladó régi fahíd lángbaborult. Az azonnal a szerencsétlenség színhelyére siető mentő csapatok tizenkét halottat emeltek ki a romok alól, köztük a két mozdonyvezetőt és a két fűtőt is. A lezuhanó híd törmelékei maguk alá temették azokat a járókelőket is, akik a zuhogó zápor elől a híd alatt kerestek menedéket s ugyan-csak a szerencsétlenség áldozatai között vannak azok a katonák is, akik a hidat őrizték.

— Egy olasz polgári repülőgép új sebességi rekordot állított fel és 392 kilométer sebességet ért el az addigi 372 kilométerrel szemben.

— Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes Ferenc József keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát!

— Még a koporsóból is ellopták a pénzét Tírják Anna földműves asszonynak Nagymihály község határából. Amerikában élő gyermekeitől kapott pénzt egy kis koporsóban rejtgette a szobájában, de még onnan is ellopták a tolvajok.

— Vermérgezést kapott a pipától Magyarbródban Sohajak Márton 40 éves ács. A lakása küszöbén elcsúszott és a pipa felsebezte a száját. A dohánylő a nyílt sebet megfertőzte és két nap múlva halálát okozta a fertőzés.

— Tíz millió pengő értékű örökséget hagyott hátra Campell amerikai kereskedő. Az örökségért 950 rokon jelentkezett és indította meg a pert a nagy vagyonért.

— Szétzúzta a fejét a kocsiján és meghalt Biró Gézáné felsőpatyi 66 éves asszony. Szekéren haladt Sárvár felé és az egyik kerék kiesett, így zuhant ki a kocsijára.

— Turistakirándulás a Nagyerdőre. Bővebbet hirdető tábláinkon.

x A beírások sorrendje a Kereskedő Társulat iskoláiban. A fiú felsőkereskedelmi iskolában (Ferenc József út 5) és a női kereskedelmi iskolában (Kálvin-tér 2.) szeptember hó 1-én és 2-án 9—12 óráig. Megnyitó 4-én. Bővebbet az iskolák hirdető tábláján. A kereskedő-tanonciskolában szeptember 1-én és 2-án a női kereskedelmi iskola igazgatói irodájában. Megfelelő számú jelentkezés esetén a II. A) osztályos tanoncok délelőtt járnak iskolába. A kereskedelmi szaktanfolyamra naponként 11—12 óráig ugyancsak a női felső kereskedelmi iskolában.

x Debrecen sz. kir. város fiú- és nőiparostanonciskolájában a pótbefírások szeptember 1-én és 2-án lesznek, délelőtt 8—12 óráig, délután 2—5 óráig. Debrecen sz. kir. város nőipariskolájában a pótbefírások szeptember 1. és 2. napjain, délelőtt 8—12 óráig lesznek.

x Garai tánciskolájában (volt Öregtanya), szeptember 4-én táncanfolyam kezdődik. Szeptember 2-án táncvizsgát tartok.

x Irodai szaktanfolyam. Naményi Gyorsiró, Gépiró Iskolában szeptember 4-én kezdődő „Irodai Tanfolyam”-ra folynak beiratkozások. Érettségizetőknek külön tanfolyam. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény. (Rákóczi 17.)

— Ertesztjük a MÁVOSZ nyugdíjas vasúti tagjainkat, hogy a szeptember hó 3-ára hirdetett tagyűlést közbejött váratlan körülmények miatt elhalasztottuk későbbi időben történő megtartásáról a tagok annakidején értesítettni fognak. — Elnökség.

x Antikvár és új tankönyvek beszerezhetők Aczél antikváriumban, Széchenyi ucca 2. Ugyanott új füzetek mindenféle formában.

— Súlyos égési sebeket szenvedett Nagy Jolán Jókai u. 29. alatti cipészegéd leánya. Nagyanja pénteken a felforrjt tejet vitte hűtés céljából a konyhából kifelé, amikor a gyermek az udvarról befelé futva, az ajtó előtt nagyanjába ütközött s a kiömlő forró tej karján, mellén komoly égési sebeket ejtett. A mentők részcsitették elsősegélyben.

— Kéménytűzet jelentett a Simonffy ucca 2. alatti házból az ügyeletes rendőr pénteken reggel nyolc órakor. A tüzoltóállomásról két tüzoltó ment a helyszínre, megállapították, hogy Király Erzsébet kifőzdés konyhájából kivezető kéményben támadt a tűz, melynek hamarosan végét vetettek.

Debreczenben is

kiragasztották a falragaszokat a hirdetőablakokra, azokat a falragaszokat, melyek óvatosságra intik az embereket.

Az egyik falragasz az oktalan rémhírterjesztés ellen hívja fel a figyelmet a következő szöveggel:

**A RÉMHIRTERJESZTÉS
ÉS FECSEGES
HAZAARULÁS.**

A másik plakáton a következő felírás van:

**ÓVAKODJUNK
A KÉMEKTŐL.**

A rózsaszínű, hatalmas betűkkel nyomtatott falragaszok a péntek esti órákban jelentek meg az utcákon és az emberek csoportokba verődve olvasták azt. Mindenki tartsa magát a mai komoly időkből a figyelmeztetéshez.

HIREK

Születések: Nagy István fuvaros, Bellegelő 87. fiú János. Szabó János mészárossegéd, Létei út 24. fiú Sándor Kerekes László hentes- és mészáros-Faragó ucca 19., leány Edit. Rétfalvi János, Hétvezér ucca 17., leány Anna. Tarányi József Máv. alk. Pandur ucca 14., leány Zita. Kecskés József kocsmáros, Külsőváros-tér 9., leány Klára. Sarkadi József lakatossegéd, Böszörményi út 95., fiú István. Török Sándor könyvkötő, Böszörményi út 39. leány Judit. Tóth Titusz motorszerelő, Sport ucca 16., fiú Tibor. Hajdú János géplakatossegéd, Dévaványa, fiú János. — Dudics József cipészegéd, Rákóczi u. 11., leány Éva. Bréda Imre napszámos Vezér ucca 5., leány Mária. Blinyuska Béla, malommunkás, Urrétje ucca 2., leány Aranka.

Eljegyzések: Kovács Lajos géplakatossegéd, Rakovszky ucca 16. — Szatmári Margit, Dévai ucca 22. Erdei Imre napszámos—Fehér Etelka, Kiss ucca 16. Makai István lakatos, Csepel Pál Margit, Vasút-sor 17. Szöllösi Ferenc okl. orgonista-kántor, Királyhaza Antoni Mária, Kishegyesi út 3. Staoszni Tódor kovácsmester, Nagyhegyes 2. — Pap Erzsébet ugyanott.

Házasságkötés: Kiss József villanyszerelősegéd, Dembinszky ucca 28. — Orosz Gizella Mária, Simonffy ucca 30.

Halálozások: Farkas Katalin, ref. 2 hónapos, Dévai ucca 27. Dr. Zoltai Lajos nyug. múzeumigazgató, ref. 78 éves Bundi ucca 15. Tervei László gépkocsivezető, ref. 43 éves, Napkor. Papp Mihály földműves ref. 51 éves, Szepességi ucca 53. Both Mihály ref. 3 éves, Dómsódi ucca 38. öz. Balázs Antalné Percz Juliánna ref. 75 éves, Rothermere ucca 29. Molnár János nyug. MÁV főkalauz, rk. 80 éves, Hid ucca 6. szám. Tóth Pálné Szabó Irén ref. 25 éves, Gyepűsor ucca 25. Dr. Várady Sándor nyug. táblal tanácselnök ref. 73 éves, Bethlen ucca 67.

x Szülők figyelmébe. A Baltázr Dezső uccai központi ref. elemi iskolában a beírás, függetlenül más iskolától még szeptember 2-án, azaz szombaton is lesz, mivel itt a beírásnak semmi akadályja nincs. — Igazgató.

— A belügyminiszter megtiltotta a további megjelenését a „Tiszavidek” című Csongrádon megjelenő időszakos napilapnak az „Egy ítélet margójára” című cikke miatt.

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Lossonczy főispán országmozgósítási kormánybiztos a 6. hadtest területén

Budapest, szept. 1. (M T I) A m. kir. miniszterium a honvédelmi törvény végrehajtása kapcsán a 6. hadtest területére Lossonczy István, Hajdú

vármege és Debrecen sz. kir. város főispánját, országos mozgósítási kormánybiztossá kinevezte.

Tilos a népgyűlés és felvonulás

Budapest, szeptember 1. A kormány rendeletet adott ki a gyülekezési jog korlátozásáról. A rendelet ezkézt mondja:

Politikai népgyűlések, felvonulások és más politikai összejövetelek tartása

további intézkedésig tilos és azok megtartását szükség esetén karhatalommal is megakadályozzák.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Rendelet a sajtó ellenőrzéséről

Budapest, szeptember 1. A kormány rendeletet adott ki a sajtó ellenőrzéséről. A rendelet többek között ezkézt mondja:

Időszaki lapot, vagy más sajtóterméket kinyomtatni csak akkor szabad, ha annak kinyomtatására a sajtótermék előállítás helye szerint illetékes kir. ügyészség, illetőleg az alábbi bekezdésben megjelölt hatóság maga engedélyt ad.

A kir. ügyészség székhelyén kívüli előállított sajtótermék kinyomtatásának engedélyezésére a kir. ügyészség vezetője által kirendelt ügyészségi tag (ügyészségi megbízott), vagy rendőrhatalóságnak a kir. ügyészség vezetője által erre felhatalmazott tagja jogosult.

Az engedély megadására jogosult hatóság az időszaki lap közlésre szánt minden közleményének kefelevonatát, vagy géppel irt szö-

vegét (úgynevezett kéziratot) azonnal, más sajtótermék benyújtott kéziratát pedig késedelem nélküli átvizsgálja és ha arról győződik meg, hogy a sajtóterméknek, vagy egyes közleménynek megjelenése és terjesztése a hadviselés érdekét, vagy az állam más fontos érdekét hátrányosan érintené, az engedély kiadását megtagadja és a sajtótermék terjesztését megtiltani, erről a sajtótermék előállítóját értesíteni köteles.

Ha az engedély kiadásának megtagadására nincs ok, az engedélyt késedelem nélkül meg kell adni.

A sajtótermék többszörösítését és terjesztését az engedély megadására előtt nem szabad megkezdeni.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Tilos a közszükségleti cikkek árának emelése

Budapest, szept. 1. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a közszükségleti cikkek legfontosabb csoportjai tekintetében az 1939 évi aug. hó 26 napján fennállott piaci középárát egyttal az illető cikk legmagasabb megengedett árának kell tekinteni.

Ezek közé a cikkek közé tartozik minden olyan ipari, bányászati, vagy mezőgazdasági (szén, fa stb. cikk), amelyről az árelőírás országos kormánybiztosa megállapítja, hogy az közszükségleti cikk, vagyis a szegény néprétegek létfenntartására elsőrendűen fontos.

A mezőgazdasági termények és termékek közül azok esnek a rendelet hatálya alá, amelyek a rendelet kifejezetten felsorol. Ezeknek a cikkeknek az árát tehát a körülmény változása esetében is csak akkor szabad emelni, ha az árelőírás országos kormánybiztosa, vagy az ár megállapítására jogosult más hatóság erre a körülmény-méltánylása alapján kifejezetten enge-

délyt ad. Mindenki, aki az eként meghatározott árán magasabbat követel, köti ki, vagy fogad el, ártülpést követ el és árdragítási visszaélés vétségé súlyosabb esetekben árdragítási visszaélés büntetése miatt ítéltetik el.

Nyilvánvaló kérdések, hogy mindazok, akik a rendletben meghatározott cikkeket, akár mint termelőt akár mint kereskedőt forgalomba hoznak, ne tévesszék szemelőt, hogy a mai nehéz időben a fogyasztókörözés jogos érdeke, hogy a legszükségesebb cikkekekkel kellő mennyiségben és méltányos árakon láthassa el magát. Aki ez ellen vét, azt a törvény teljes szigorja fogja érni.

A kormány elvárja a termelőktől és kereskedőktől, hogy árút ne tartsanak vissza, sem azért a megengedettnél magasabb árát ne követeljének, a fogyasztóktól pedig, hogy árút szükség-telenül fel ne halmozzanak ezen utóbbi eset is az árdragítási visszaélésekről szóló, illetőleg a honvédelmi törvény szigorú büntető rendelkezési alá esik.

LEGUJABB

Berlin, szeptember 1. (Német Távirati Iroda.) A birodalom védelmi főtanácsa a következő rendeletet bocsátotta ki:

Külföldi rádióadások hallgatása tilos. Aki külföldi rádióhíreket terjeszt, fegyházzal, különleges súlyos esetekben halállal bünhődik.

Stockholm, szeptember 1. Az északi államok pénteken egyidejűleg nyilatkozatot tettek közé, amelyben háború kilörese esetére feltétlen semlegességüket nyilatkozták.

Varsó, szept. 1. A lakosság reggel óta tökéletes nyugalmat és példás fegyelmettséget tnuisít.

A rádió bejelentette, hogy Hitler ma reggeli nyilatkozatát hadüzenetnek tekintik.

Washington, szeptember 1. (Havas.) Hitler kancellár válaszolt Roosevelt békefelhívására. A washingtoni német nagykövet ma nyújtotta át a választ, amelyet rövidesen nyilvánosságra hoznak.

Berlin, szeptember 1. (Inf.) Az éjszakai órákban illetékes helyen közleményt adtak ki, amely szerint szovjetországi katonai küldöttség van útban Berlin felé. Az öttagú tiszti küldöttség vezetője Torkajeva katonai attasé.

Newyork, szeptember 1. A danzigi és folyosókérdés szabályozására tett német javaslatok az amerikai sajtóban óriási feltűnést keltenek, mert azokat az eddigi hiedelmekkel szemben rendkívül mérsékeltek tartják.

Amsterdam, szeptember 1. Hágai hivatalos közlés szerint a német

kormány felkérte Németalföld kormányát, hogy képviselje Lengyelországban a német érdekeket. A németalföldi kormány hozzájárult a német kérelemhez.

Berlin, szept. 1. (Német Távirati Iroda.) A lengyel rádió jelentése szerint a német repülőrajok bombázták Katoiwce, Krakó, Grodnó nyílt lengyel városokat és a Westerplattet. Ezzel kapcsolatban német részről hivatalosan megállapítják, hogy a német légi haderő utasításainak megfelelően csak katonai pontokat és emellett elterülő megerősített helyeket bombázták.

London, szept. 1. London kiüritése pénteken egész nap a legteljesebb rendben és nyugalomban folyt. A honvédelmi élelmezési bizottság elrendelte, hogy az élelmi-

cikkek árai újabb rendelkezésig változatlanok legyenek.

London, szept. 1. A király elnökletével tartott titkostonács 12 per-cig tartott.

Róma, szept. 1. Az olasz kormány újabb intézkedéseket léptetett életbe az ország élelmiszerellátásának biztosítására. A következő héttől kezdve esütörtökön és pénteken a henteseknek és mészárosoknak tilos húst eladni és az éttermekben húst kiszolgáltatni. Elrendelte az olasz kormány azt is, hogy hétfőtől kezdve tilos a délutáni kenyérsütés. Az olasz kormány egyébként megvizsgálta az ország búza-, liszt-, rizs- és cukorkészletét és megállapította, hogy azok elegendők az ország szükségleteinek fedezésére.

Mikor Tas gróf volt

Irtta: Sándor Géza

Regény

(6) — Akkor én még többet kérek, mert én csak hatodikos vagyok, jobban emlékszem a negyedikés anyagra.

— No, nézd ezt a haramiát — nevette el magát Marozsáné. — Még ez értené csak. Jó, én megadom, de amikor az uram szabadnapos, az egész délutánt itt kell tölteni vele.

— Hetente háromszor van egy másik tanítványom is, egy-egy óra. Estefele jobban ráérnek. Míg csak jár a villamos.

— Igen ám, de ez a vasfejú nyolekor már hortyog a könyvön. Nagynehezen megegyeztek. Tíz korona meg a bérlét. Roppant sok, de a postásnak gyakran esurran egy kis borraival. Tas a bérlét árát rögtön behajította.

— Kifoszt ez a Rózsa Sándor bennünket teljesen — nevetett rá az asszony. Csunya, sovány teremtes volt, csupa száj, mégis valami kimondhatatlan kellem áradt belőle. Csupa lélek volt, csupa izzó erély. Tas egészen elfeledkezett róla, hogy közben gróf lett. Mindjárt ott fogták savanyú krumplira. Utána neki a latinok, meg az algebrának. Tas mondott egy-két szót, Marozsán meg nagyokat rikkantgatott.

— Hisz én ezt értem.

— Érted? Mondd el hát.

S az asszony boldog álmélkodására a fekete ember csakugyan értette. Röpültek az anyaggal.

— Na, kutya meg a mája, Háp-háp úr — mondta búcsúzóban az asszony. — ügylátszik, maga csakugyan jobban emlékszik a negyedikesanyagra.

Melegen megrázták egymás kezét. Tas vidáman fütyörészett. Irigyelte ezt a kis párt. Julianna „előkellő” családból származott, a Dunántúl bírósági iktató az egyik nagybátyja. Csak az apja, az meg-tévedt. Pénzbeszedő volt, sikkasztott. Főbe pukkantotta magát. Julianna ezt is nevetve mesélte.

— De én nem hagyom magam. Embert faragok a vasfejümből.

El is lehetett hinni neki. Ez volna az igazi élet: egy ilyen kis fészék, Margittal. Hogy embert faragna belőlem — gondolta sóváran. De most nem bírt elszomorodni, bármennyire gyötrelmes volt neki különben ez a szerelem.

A grófgyűlölet

— Mindennek a grófok az okai,

kedves ecsem — összegezte politikai eszmefuttatását Károly bácsi, Tas házigazdája. Szép magas öreg ember volt, horgas, rezes orru, piros arcú. Sűrű haja még csak ép deresedett, pedig már idestova betöltötte a »két hetet«. Hófehér bajusza ma is olyan hegyesen silbakolt az orra alatt, mint hajdiban, mikor talján földön ette a császár kenyerét. Haza is hozott onnan valami kezdetleges fényképet, Genovában csinálta róla egy fotografus. Azóta Kossuth-szakállt is pevelt az álla alá; Genovában ez még nem lett volna tanácsos.

Tas mindig fölülült, ha szóra nyithatta az öreget. Tizenöt esztendő kamasz volt a szabadságharc idején, végiglelkessedte a tavaszi hadjáratot s a szeme előtt omlott össze az ország. Egyszer Petőfit is látta, de csak messziről. Nagyon bizonytalanul beszélt róla, akkor még talán össze is tévesztette valakivel.

— Magyar grófok vezették a muszkát, Tas ecsem, tudja-e? Magyar grófok. Hohohó. Nem magyar azoknak egy porcikájuk se. Van nekem egy könyvem, abból majd megtanulja, maga is, mi esoda fajzat az. Tányérnyaló himpellérek. Ezek a mostaniak is, az egész kaurmány. Összevissza házasodtak csehvel, nimettel. Mégis az övéké a föld, a szegény polgárság meg kénytelen kivándorolni Amerikába. Aki itthon marad, annak sincs gyereke. Az én kedves apám még tizenégyenket nevelt fel, nekem is lett volna tíz, ha Isten öfelsége el nem szólt közüliük hatot. De az én gyerekeimnek már csak kinek négy, kinek öt, kinek hat, az onokáimnak meg még annyi se. Kipusztulunk, édes ecsem. A nemes vad kivész, bezzeg a patkány szaporodik.

Megtömté a pipáját és pőfékelni kezdett. Tasnak már égett a föld a talpa alatt. Indulnia kellett volna Marozsánékhoz. De ha Károly bácsi belemelegedett, nagy ritkán, nem lehetett a szavát elállítani.

— Isten megáldja, Károly bácsi.

— Na, na, ecsem. Kikeresem már azt a könyvet. Kikeresem. Abból megtudja... mit is csak?... Hohohó. Benne vannak ezek a mostani hazaárulók is egy szálig.

— Mióta gyűlöli így Károly bácsi a grófokat?

(Folyt. köv.)

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, -étvágyát -fokozza.

Ünnepélyes keretek között fejeződött be a Mansz gyermeknyaralattása

A gyermekek iránti szeretet és áldozatkészség szép és meghatározó ünnepepét ülték meg tegnap a Nagyerdőn a MANSz gyermeknyaralattási akciójának befejezésekor. Az előkelőségek között megjelentek *Lossonezy Istvánné, Uray Sándorné, Sass Béláné, Kovássy Kálmánné, Nábráczky Béláné, Fehértői Dánielné, Nagybakay Antalné, U. Sallay Lajosné, Hennel Oszkárné, Hegedüsné Kölcsey Valér, dr. Szabó Mihályné, Mészáros Csiky Pálné, Erdélyi Margit, Adamcsik Sándorné, Bölcs Sándorné, Lengyel Józsefné, dr. Kupinszky Sándor* tanácsnok, *Erőss Sándor* népjóléti igazgató, *Deseő Emil* és többen mások.

Nyolc hétig 200, illetőleg a váltással 300 gyermek nyaralt a Nagyerdőn, közülük sokan 4-5 kilót is híztak.

A záróünnepély hálaírával kezdődött, megköszönték a jótéteményeket, melyeket élveztek. A Hírszekegy elnevelése után *Gulyás László* nevű kisfiú zokogva köszönt meg kis beszédében, hogy őket így megsegítették. Nemesak a felnők sirtak, hanem még a gyermekek közül is sokan zokogtak.

Változatos műsor következett, melyben igen szépen szerepeltek: *Gyöngyösi Ibolya, Kiss Juliska, Papp Judit, Katona Kató, Labancz Emma, Erdélyi Mária, Kiss Ilona,*

Mikszics Erzsébet, Baltkovszky Kató, Varga Zsuzsanna, Veress Mária, Ujj Adél, Fialkovic Klára, Varga Ibolya, Veress István, Szilágyi László, Labancz István, Papp Judit búcsúszavai és a Himnusz zárták be a szép ünnepélyt és végül *Lossonezy Istvánné* vett meghatottan búcsút a gyermekektől, kijelentette, imádkozni fog értük, hogy jó egészségekben nevelkedjenek jó hazafiakká.

A klinikai konyha ma is, mint a két hónapon át, kitett magáért, kitűnő ebédet főzött a gyermekeknek *Hennel Oszkárné* személyes vezetéssel és az ebédhez kiosztották azt a 600 fonatot, amit *Hegedüsné Kölcsey Valéria* hozott és azt a gyümölcsöt, amelyet a MANSz iparos szakosztálya ajánlódokozott a gyermekeknek.

Közvetlen ebéd előtt még boldog vidámsággal »bemutató fürdést« rendeztek a gyerekek az ez évben *Lossonezy főispán* jóvoltából létesített tussolókból aláömlő friss hideg vízben, ami különösen nagy-szerűen megedzette a gyermekeket.

Teljes elismerést érdemelnek a gyermekek körül sok munkával, türelemmel és szeretettel fáradozó tanítóknak: *Orosz Margit, Zatareszky Gabriella, Páll Mária és Papp Mária.*

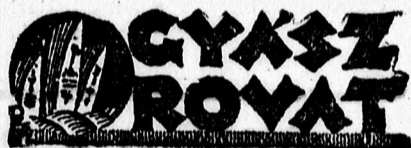
Megkezdődnek a levante foglalkozások

M. kir. Debrecen t.j.v.-i katonai parancsnoksága közli, hogy az 1939. II. törvényi cikk alapján a levante foglalkozások szeptember hó 1-én megkezdődnek. A katonai parancsnokság felhívja a Debrecen város és központi járás közigazgatási területén lakó 1917-1927. évig született levante kötelező magyar ifjakat, hogy ugyanazon a helyen és időben jelentkezzenek levante foglalkozásra, ahol az 1938-39-ik évben tettek eleget levante kötelezettségüknek. Azok, akik június hó óta más városba költöztek, lakasukhoz legközelebb eső levante csoportnál tartoznak megjelenni. A törvény értelmében a katonai parancsnokság felszólítja a szülőket, gyámokat, munkaadókat, hogy a levante kötelező ifjak megjelenését és jelentkezését segítsék elő. Az 1939. II. t. értelmében levante kötelező minden ifjú azon év szeptember hó 20-ig, amely évben 23. életévét betölti. Azok pedig, akik katonai kötelezettségük teljesítésének elhalasztását kérték és halasztást kaptak, levante kötelező maradnak 23. életévük betöltése után is, mindaddig, míg katonai szolgálattételre be nem vonulnak. Debrecen város és központi járási katonai parancsnokság.

Debrecen város és központi járási katonai parancsnokság.

KIE kirándulás a Nagyerdőre. Jó idő esetén szeptember hó 3-án, vasárnap egésznapos társaskirándulást rendez a KIE a Nagyerdőre. Találkozási időpont 9 órakor a Köztemető főbejárata előtt (Péterfia ucca felőli kapu). Dél előtt istentisztelet, játék, szórakozás, délután szalonnasütés és tábor tűz. Visszaérkezés este félnyolc órakor. — Részvételi díj nincs. A KIE tagjait és az általuk hívott vendégeket szívesen látja a vezetőség.

A Köntöskerti Ifjúsági Egyesület szeptember hó 3-án, délután 4 órakor kezdettel tartja szezonnyitó ülését a Solt Deo Gloria Kálvin-téri helyiségében, melyre a tagok figyelmét ezúton is felhívja az elnökség.

Tucher Oszkárné Lejdl Mária MÁV főintéző neje elhunyt. Temetése vasárnap öt órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Erdős Jenő sírkövének felszentelése szeptember hó 3-án, délelőtt 11 órakor lesz az izz. temetőben.

— **Molnársegéd** lett egy érettségizett leány, Székely Katalin, aki a kiskőrösi molnártanone-vizsgán jeles eredménnyel tette le a vizsgát. Székely Katalin gyermekpedagógus volt egy évig és most az a terve, hogy két év múlva leteszi a molnárvizsgát is.

— **Meghalt Manchesterben** dr. Székely Kovács Alice, az ismert gyermek pszichoanalitikus, aki hosszú évek óta Amerikában élt már férjével dr. Bálint Mihállyal. Halálát szívbetegsége okozta.

Sporthíradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálat jelenteli:

A Bocskai-Hungária mérkőzés elhalasztása kezd bonyolulttá válni. A Bocskai kérte a mérkőzés elhalasztását, mivel hat játékos katonai szolgálattal teljesít, sőt más városokban és mindössze három tartalékjátékos van. A miniszteri biztos a mérkőzés lejátzását rendelte el, nem adott helyet a halasztásnak. Ez az előzmény.

A Bocskai vezetőbizottsága — amely most az ügyeket vezeti, késő estig tartó ülésen foglalkozott az új helyzettel. Több felfogás alakult ki: ne álljon ki a Bocskai egyáltalán, legyen 0:0 gólaránnyal a két pont a Hungáriára. Ezt elvetették. A másik felfogás: megtenni mindent, hogy a játékosok

mégis elmelessenek és szabadságot kapjanak. Ez azonban szinte kivihetetlennek látszik, költséges is, igen sok utánjárásba is kerülne és nem biztos az eredménye. A harmadik felfogás és lehet, hogy emellett marad a Bocskai: kiállanak úgy, hogy tudnak, ahány rendelkezésre álló játékos van, vagyis kilenc emberrel tizenegy helyett. Ez egyben néma tüntetés is lesz, hogy milyen helyzetbe hozták a Bocskai-t. — Ugyanis hat játékos hiányzik: Nadas, Elek, Pocsai, Pásztói, Hajdú, Szilassy. Háro mrtartalék van: Palotás, Janzso, Veress és annak számít Sarkadi is. — Ezek felhasználásával így állana ki a Bocskai Pesten a Hungária ellen: Vöröss, Csokai, Janzso, Sarkadi, Belesik, Veres, Kristóf, Palotás, Sándor. — Vagyis mindössze három csatárral. — Hogy ez aztán sportszerű-e, vagy nem az más kérdés.

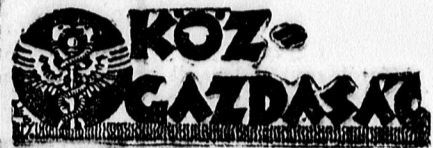
A Bocskai-nak most igaza van, vitathatatlan, lehetlent kívánnak tőle. Ellenben most derül ki, mennyi mulasztás, bűn terheli a múltat. Miért nincs utánpótlása a Bocskai-nak? — miért nincs tehetséges fiatal ifjúságtalapa. Egy egyesületnek nem 13-14 játékosának kell lennie, mert akkor minden pillanatban előállhat ilyen zavar. És miért nincs anyagegyesülete a Bocskai-nak, ahonnan szintén pótlást meríthetne a Bocskai nehéz helyzetben. A DKASE már évek óta megszűnt, — miért nem kerestek éveken át új anyát a Bocskai-nál tíz év alatt az ország legjobb edzői működtek, Nagy József, Frantz Döme, Orth, Jánosy, Obitz, Opat, Szabó Petár, Rauchmaul stb es elkövette azt a nagy hibát, mulasztást, hogy közreműködését nem vette igénybe ifjúsági és tartalékcsoportok szervezésére és tanítására, pedig milyen nagy eredményt lehetett volna elérni, ellenben a kiváló edzőkkel Markost, Telekít, Vágót, Vincét stb akarták futballozni játszani tanítani, akik már képz játékosok voltak akkor. Ennek a kárát látja most az ártatlan vezetősége a Bocskai-nak.

Ujabb mozgalom indult meg, hogy a sportolók utazási kedvezményét az eddigi 33 százalék és 50 százalék helyett 75, illetve 50 százalékban állapítsák meg. A mozgalmat a Keleti LASz indította el és remény van rá, hogy annak eredménye is lesz. Nagy könnyebbé lenne ez az egyesületeknek.

Az Ózdi VTK vasárnap Debrecenben játszik megerősített csapattal. Vasárnap Salgótarjánban kikaptak, de két legjobb emberük sérült volt. Vasárnap akarnak javítani Debrecenben. Így hát fel az ózdi vasgyári csapat: Tomassik Asztalos, Majeresik, Maróti, Miskolci, Dobos, Tóth, Anóczkai, Árvay, Alberti, Felvidéki, Alberti a volt Bocskai Alberti testvére.

BIRKOZÁS.

Ma délután 6 órakor rendezi Diószegi úti sporttelepén a Debreceni Vasúti Sport Club birkozószakosztálya házi bajnoki versenyét. — A verseny keretében a vasúti klub teljes birkozógardája porondra lép. Belépődíj nincs. Műsormegváltás kötelező.

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőplac:

Rozs októberre: 15.15, 15.06, zárlat 15.05—15.06. Márciusra: 16.10, 16.00, zárlat 16.01—16.02.

Tengeri szeptemberre: 20.00, 20.25 zárlat 20.00—20.05.

Készárúplac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.70—20.00, 78 kg 19.90—20.20, 79 kg 20.10—20.40 80 kilós 20.20—20.50. — Felsőtisza 77 kg 19.60—19.75, 78 kg 19.80—19.95 79 kg 20.00—20.15, 80 kg 20.10—20.25 rozs pestvidéki 14.15—14.25, rozs más 14.35—14.50, takarmányárpa új elsőrendű 16.70—17.20, középminőségű 16.50—16.70, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab lesőrendű 20.50—20.70, középminőségű 20.25—20.50, tengeri 19.75—19.90, korpa 13.60—13.70, 8-as liszt 15.75—16.50 pengő mázsánként.

Hirdetmény. A városi szennyvíztisztító telepen több ezer szeker szennyvízledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként szabadrakodás mellett 2 P (azaz kettő pengő) A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők, szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Miszti Lajos szennyvíztelep főfelügyelője eszközli. Gazdasági tanácsos.

HIRDETMEY. Értesítem az érdeklődőket, hogy a gazdasági ügyosztály használatában állott 6 személyes Super-Magosis gépkocsi eladó. A gépkocsi a város Dégenfeld tér 6. sz. alatti garage helyiségében a nappali órákban bármikor megtekinthető. A gépkocsi a megtekintéskori állapotban, szerszámkészlettel, minden további felelősség vállalása nélkül készpénzfizetés ellenében adatik át a vevő birtokába. Ajánlatok a Városháza gazdasági ügyosztály főlelelet 15. sz. alatti iktatójába adandók be. Gazdasági tanácsnok.

APROHIRETÉSEK

Alkalmazást nyer férj

Nagy biztosító társaság keres kereskedelmi iskolát végzett gyakorlatosokat. Pályázatok: Postafiók 28. 679

Tanulót

fiút és leányt, valamint pénztárkezelőnöt felvételre kres Király István kft. Dégenfeld-tér 11. 741

Fiatalember

kocsinak felvétetik, Csapó ucca 25., Bálint Sándornál. 877

Egy férjifodrász

felvétetik, Fehérvári, Széchenyi ucca 57. 876

Kifutófiú, azonnal felvétetik, Szepességi ucca 20. 862

Faesztergályos kefeüzembe azonnal felvétetik, Szepességi u. 20. szám. 861

Egy fiatal fodrászsegédet felvesz Kovács, József kir. herceg ucca 2. 871

Házmesterpárt gyermektelen megbízható keresek. Jelentkezés a délelőtti órákban, Honvédtemető u. 6 777 vv

Kocsis és fejőtehemes — egy családból — felvétetik, az I. számú agzdasági népiskolánál, Miké-péresi út 10. 766

Kerékpározni tudó kifutó fiút, pékségbe felveszek, Nyil u. 79. szám. 875

Kerékpározni tudó 14 éves fiút, kifutónak felvesz Kelemen, Rákóczi ucca 39. 882

Alkalmazást nyer nő

Wipla laboratórium felvesz rendezőbb leányt, Hatvan ucca 1. II. em. 883

Házvezetőnőt, ki a főzéshez s valamint a varráshoz is ért, keresek. Csak intelligensek a délelőtti órákban jelentkezzenek, Honvédtemető ucca 6 776 vv

**KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAKI
AROMAS, ZAMATOS
KAVÉI**
**KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A YEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM**

Ügyes
kifutóleányt felveszek. Olbrichtovics úriszabóság, Ferehc József út 43., udvarban. 865

A rendőrkapitányság
az épület takarítására takarítónőt keres. Havi díjazása 70 pengő. Jelenkezés a rendőrségi épület I. em. 51. számú szobájában. 878

Irodistanó
felvétetik. — Ajánlatok „Gyakorlott” jellegre a kiadóba. 767

Délelőtti
két órai házimunkára, tisztességes egyszerű bejáróleányt keresek. Rákóczi ucca 10 kapualatt jobbra. 850

**Alkalmazást
keres nő**

Elmennék
kenyérüzletbe 100 pengő kaucióval. Cím a kiadóban. 842

Hosszú
éves bizonyítványommal, kisebb családdal bejárónőnek azonnali belépésre elmegyek. — Cím: özv. Bedő Bálintné, Nyúl ucca 135. szám keresztépület. 815

Bejárónő
jó bizonyítványokkal egész napra, azonnali belépés. Arany János ucca 12. uccai lakás. 841

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. I. szám. 151 9 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Díszlámpák, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Diákot keres

Két diákleány,
kellemes otthont talál úri helyen, központi fűtés, Piac ucca 41. 762

Központi fűtéses
kényelmes lakásomban diákleányt, esetleg diákot ellátásra elvállalok. Német, francia, angol nyelvgyakorlattal és zongorahasználattal, Piac 28 B. III. 20. 711

Szegény családból
való, vagy szerényigényű fiú gyereket, koszt, lakásra vállal orvoscsalád, Nyúl ucca 2. 817

Diákot,
izr. úri család, központi fűtéses lakásban teljes ellátással elfogad. Ferenc József út 43. sz., első udvar, V. e. 2. 788

Két középiskolai
tanulót teljes ellátással vállal úri család. Cím a kiadóban. 869

Teljes
ellátásra elvállalok egy diákleányt, zongorahasználattal is, dr Kovácsné, Kálvin-tér 11. 860

Kisebbsé
diákot, hatodikos fiam mellé, teljes ellátásra elvállalok. Kálvin-tér 11 Zelinger. 851

Oktatás

Schmidt Mizi
tudatja növendékeivel, hogy német tanítását ismét megkezdte, Piac ucca 41. 761

**Átadó üzlet,
vendéglő**

Kiadó
jóforgalmú pékműhely, üzlettel, lakással. Cím a kiadóban. 843

**Kiadó lakás
egyszobás**

Kétrendbeli
uccai egy szoba, konyha, kamara, azonnalra kiadó. Nagy Sándor József út 11. 864

**Kiadó lakás
kétszobás**

Piac ucca 81.
második emeleti többrendbeli lakás kiadó, azonnalra. 804

Dérintésre
kétszobás, fürdőszobás, háromszobás, fürdőszobás udvari, Bethlen u. 23. szám. novemberre. 867

**Butorozott
szoba**

Butorozott
szoba. különbejárat, s fürdőszoba használat, tágas, világos, csendes, Rákóczi ucca 5. Tolnay. 765

Lakótársnót
kres diákleány dr Kovácsné, Kálvin-tér 11. 859

Vegyés

Szénakaszalást,
Bellegelön, Nagyeserén, Halápon, részébe, vagy hold számra vállalhatni Kossuth ucca 54. 801

10 pengő
jutalmat kap, aki elvesztett pénztárcámat az iratokkal együtt visszaszolgáltatja. Gombos István, Borz ucca 15. 803

**Ingóság
eladás**

Gyakorló
gimnázium III. oszt. könyvei jutányosan eladó. Farkas, Bőszörményi út 11. A). 620

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlav-nál, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

**Gazdasági
eszközök**

Eladó
Hanomag 25 HP traktor ekével, hatos Hofer cséplővel, K. Tóth u. 10. sz. Vargakert. 847

Eladó ház

Kollégiumnál
hatszobás ház komforttal, bankteherrel eladó. Dezső, Piac ucca 66. 863

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négy-szögletes a Lajos király téren, közművekkel sűrűgösen eladó. Értekezni: Nap ucca 4. 107 vv

Példátlanul
olcsó, elköltözés miatt, háromszobás téllakás díszparkkal, díófa-óriásokkal, gyümölcsösökkel, Horthy út mellett, Andrássy út 8. 621

**Teljes ellátásra diákot, diákleányt a Debreczen apró-
hirdetése útján talál.**
**Butorozott szobáját a legelőnyösebben a Debreczen apró-
hirdetése útján adhatja ki.**

**Háztartási
alkalmazott**

Bejárónőt
felveszek. Jelenkezés 7—10 óráig, Székely, Király ucca 5. 872

Egy kisleányt
gyerek mellé felveszek, Güttmann, Hatvan ucca 52. szám. 873

Mindenleány,
vagy asszony, bentlakással azonnal felvétetik, Kút ucca 36. 870

Bejárónő
felvétetik, Deák Ferenc ucca 19. II. 9. 868

Bejárónőt
azonnal felvesz, Grósz Erzsébet u. 65. 874

Bejárónőt
fiatalt, azonnalra felveszek, Fischer Dezső, — Széchenyi ucca 34. 855

Bejárónőt
ki hetenként kétszer bejár, felveszek, Bakonyi, Hatvan ucca 24. 849

Bejáróleányt,
feltétlenül tisztát felveszek, József kir. herceg ucca 46. 846

Fáy arcokrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Kereslet

Veszek
bútor, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó ucca 16. 707, 9, 7

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Befőzni,
elrakni való és érett pergament körte, berbeneci szilva, termelőnél, Széchenyi ucca 29. 858

Ószibarack
befőzéshez, étkezéshez 20 fillértől. Csemege-szőlő. Ószibarack óriás. Poroszlav út 73. 853

Pénz

Sürgösen
keres nyugdíjas és üzletlajonos 200 pengőt. „Magas kamat” jellegre a kiadóba. 880

**Autó, motor,
kerékpár**

Ford T.
typusú 250 pengőért eladó. Péterfia 48. szám, Tóthné. 858

Keveset
használt legjobb típusú SHB segédmotor eladó. Piac ucca 18. sz. portánál. 852

**Tüzelő
anyagok**

Száraz
bükkszászból felvágott tűzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzfűtő-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szenkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

**Üzlet, műhely,
raktárhelyiség**

Kiadó
hentesüzlet, fodrászüzlet, szabóságra, bárnüre, azonnal, Kassa út 2. szám. 844

**Kiadó lakás
nagyobb**

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtti 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

1940
évi április 1-re, esetleg május 1-re keresek 4, esetleg 3 szobás lakást, — részletes ajánlatot „1871 szám” alatt a kiadó továbbítja. 461 9, 3

Egyszobás,
vagy kétszobás, lehetőleg kertés lakást, vagy házat bérelnék. Címet kérem a kiadóhivatalba leadni „Állandó” jellegre. 838

Pricesnyereg,
teljes felszereléssel, jó karban, eladó. Hatvan ucca 4. 730

„Zephir” kályha
hat lyuku, fatüzeléses, jó állapotban eladó. — Domokos Lajos ucca 6. 126

Kertifecskeendő
mangorló mosógép, gyalupad, magasulófürdő kád, tornyos vaskonyha, üstház, cselédágy, s kerli garnitúra, szalon-garnitúra, bútorok kerli felszerelések, Andrassy 8. sz. 5—7 óráig. 412

Üzletberendezés
pulttal, majdnem új eladó. Megtekinthető Nagy asztalosnál, Burgundia ucca 6. 879

Eladó
egy jókarban levő fürdőkád, vörösréz fűtővel Jánosi ucca 41. 881

Ingóságvétele

Zálogcédulát
tábori látesöveket, alpakka étkezőeszközöket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságküzvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Házat,
földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alapincézett lakóházzal, gazdasági udvarban, istállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Erdéklődni: Honvéd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. 591 vv

Szerkesztésén felelős:
PALFI JÓZSEF
Kiadásán felelős:
PFI SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.